

Česká zemědělská univerzita v Praze

Provozně ekonomická fakulta

Katedra humanitních věd

Diplomová práce

**Sociální a ekonomický rozvoj obce Čechtice pohledem
občanů obce**

David Turek

© 2016 ČZU v Praze

ZADÁNÍ DIPLOMOVÉ PRÁCE

David Turek

Veřejná správa a regionální rozvoj

Název práce

Sociální a ekonomický rozvoj obce Čechtice pohledem občanů obce

Název anglicky

Social and Economic Development of the Municipality Čechtice from the Perspectives of Local Inhabitants

Cíle práce

Hlavním cílem této diplomové práce je analyzovat a zhodnotit dosavadní sociální a ekonomický rozvoj obce Čechtice. Práce interpretuje názory občanů na dosavadní rozvoj a současnou situaci obce. Dílčím cílem je navrhnout rozvojový projekt, který povede ke zvýšení kvality života obyvatel obce.

Metodika

Z metodologického pohledu bude využito především techniky studia dokumentů odborné povahy a sekundární analýzy dat. Také bude využito primárního sběru dat pomocí dotazníkového šetření mezi obyvateli obce.

Doporučený rozsah práce

60-80 stran

Klíčová slova

regionální rozvoj, lokální rozvoj, obyvatelstvo, rozpočet, veřejná správa

Doporučené zdroje informací

- DISMAN, M. – UNIVERZITA KARLOVA. *Jak se vyrábí sociologická znalost : příručka pro uživatele*. Praha: Karolinum, 2011. ISBN 978-80-246-1966-8.
- PEKOVÁ, J. *Finance územní samosprávy : teorie a praxe v ČR*. Praha: Wolters Kluwer Česká republika, 2011. ISBN 978-80-7357-614-1.
- PEKOVÁ, J. – KADERÁBKOVÁ, J. *Územní samospráva – udržitelný rozvoj a finance*. Praha: Wolters Kluwer Česká republika, 2012. ISBN 978-80-7357-910-4.
- PĚLUCHA, M. *Venkov na prahu 21. století : venkov a jeho rozvoj na přelomu milénia, územní dopady znalostní ekonomiky na venkov, souvislosti vztahů měst a venkova v globalizované ekonomice*. Praha: Alfa Nakladatelství, 2012. ISBN 978-80-87197-49-3.
- PILNÝ, J. – PEKOVÁ, J. – JETMAR, M. *Veřejný sektor – řízení a financování*. Praha: Wolters Kluwer Česká republika, 2012. ISBN 978-80-7357-936-4.
- WOKOUN, R. – MATES, P. *Malá encyklopedie regionalistiky a veřejné správy*. Praha: Prospektrum, 2001. ISBN 80-7175-100-6.
- WOKOUN, R. *Regionální rozvoj : východiska regionálního rozvoje, regionální politika, teorie, strategie a programování*. Praha: Linde, 2008. ISBN 978-80-7201-699-0.
- WOKOUN, R. – VYSOKÁ ŠKOLA EKONOMICKÁ V PRAZE, – TOTH, P. – MACHÁČEK, J. *Regionální a municipální ekonomie*. Praha: Oeconomica, 2011. ISBN 978-80-245-1836-7.
- WOKOUN, R. *Základy regionálních věd a veřejné správy*. Plzeň: Vydavatelství a nakladatelství Aleš Čeněk, 2011. ISBN 978-80-7380-304-9.
-

Předběžný termín obhajoby

2015/16 LS – PEF

Vedoucí práce

Ing. Jakub Husák, Ph.D.

Garantující pracoviště

Katedra humanitních věd

Elektronicky schváleno dne 9. 11. 2015

doc. PhDr. Michal Lošťák, Ph.D.

Vedoucí katedry

Elektronicky schváleno dne 11. 11. 2015

Ing. Martin Pelikán, Ph.D.

Děkan

V Praze dne 22. 03. 2016

Čestné prohlášení

Prohlašuji, že svou diplomovou práci „Sociální a ekonomický rozvoj obce Čechtice pohledem občanů“ jsem vypracoval samostatně pod vedením vedoucího diplomové práce a s použitím odborné literatury a dalších informačních zdrojů, které jsou citovány v práci a uvedeny v seznamu literatury na konci práce. Jako autor uvedené diplomové práce dále prohlašuji, že jsem v souvislosti s jejím vytvořením neporušil autorská práva třetích osob.

V Praze dne 30. 3. 2016

David Turek

Poděkování

Rád bych touto cestou poděkoval Ing. Jakubu Husákovi, Ph.D. za odborné vedení a cenné rady, které mi poskytl při zpracování této diplomové práce.

Sociální a ekonomický rozvoj obce Čechtice pohledem občanů obce

Social and Economic Development of the Municipality Čechtice from the Perspectives of Local Inhabitants

Souhrn

Tématem této diplomové práce je Sociální a ekonomický rozvoj obce Čechtice pohledem občanů obce. Hlavním cílem práce je analyzovat a zhodnotit dosavadní sociální a ekonomický rozvoj obce Čechtice. Práce interpretuje názory občanů na dosavadní rozvoj a současnou situaci obce. Dílčím cílem je navrhnout rozvojový projekt, který povede ke zvýšení kvality života obyvatel obce. V první teoretické části, která je rozdělena do jednotlivých kapitol, jsou charakterizovány základní pojmy z oblasti veřejné správy a regionálního rozvoje. Druhá část je praktického charakteru, ve které je popsána obec Čechtice, podrobně analyzována současná sociální a ekonomická situace a s využitím dotazníkového šetření je navržen rozvojový projekt.

Summary

The theme of this thesis is Social and economic development of the municipality Čechtice from the point of view of the citizens of the municipality. The aim of this thesis is to analyse and valorize actual social and economic development of the municipality Čechtice. The thesis interprets the attitude of the citizens to the up to now development and actual situation of the municipality. The part of the aim is to suggest the development project, which will improve the quality of the civilian life. In the first theoretical part, which is divided into the particular chapters, there are described the basic concepts from the sphere of the public administration and regional development. The second part is practical, there is described the municipality Čechtice also there is analysed the actual social and economic situation in detail and there is suggested the development project according to questionnaires.

Klíčová slova: regionální rozvoj, lokální rozvoj, obyvatelstvo, rozpočet, veřejná správa

Keywords: regional development, local development, inhabitants, budget, public administration

Obsah

1	Úvod	11
2	Cíl a metodika	12
3	Teoretická část	13
3.1	Veřejná správa.....	13
3.1.1	Státní správa.....	14
3.1.2	Samospráva.....	14
3.2	Územně samosprávné rozdělení státu	15
3.2.1	Obec	16
3.2.2	Kraj	17
3.3	Působnost obcí	18
3.3.1	Samostatná působnost.....	18
3.3.2	Přenesená působnost	18
3.4	Orgány obce	19
3.4.1	Zastupitelstvo.....	20
3.4.2	Rada	21
3.4.3	Starosta.....	21
3.4.4	Obecní úřad.....	22
3.4.5	Výbory	22
3.4.6	Komise	23
3.4.7	Zvláštní orgány	23
3.5	Rozpočet obce	24
3.5.1	Příjmy obce	25
3.5.2	Výdaje obce	30
3.6	Místní rozvoj.....	31
3.6.1	Pojetí místního rozvoje	31

3.6.2	Nástroje místního rozvoje	34
3.6.3	Aktéři místního rozvoje	35
3.6.4	Dokumenty ovlivňující rozvoj obce	36
4	Základní charakteristika obce Čechtice	38
4.1	Charakteristika a poloha obce	38
4.2	Správa obce	38
4.3	Obec ve vnějších vztazích	39
4.4	Atributy obce	39
4.5	Historie obce	40
5	Analýza dosažených výsledků	42
5.1	Finanční ukazatele obce	42
5.1.1	Hospodaření obce	42
5.1.2	Analýza příjmů	43
5.1.3	Analýza výdajů	45
5.1.4	Shrnutí	47
5.2	Demografické ukazatele	47
5.2.1	Vývoj počtu obyvatel	47
5.2.2	Věková struktura obyvatel	49
5.2.3	Vzdělanost obyvatel	51
5.3	Ekonomické ukazatele	52
5.3.1	Významní zaměstnavatelé	52
5.3.2	Nezaměstnanost	52
5.4	Bydlení a občanská vybavenost	53
5.4.1	Bydlení	53
5.4.2	Zdravotnictví a sociální péče	54
5.4.3	Školství	54

5.4.4	Obchody a služby.....	55
5.5	Doprava a technická infrastruktura	56
5.5.1	Doprava.....	56
5.5.2	Technická infrastruktura	56
5.6	Občanská sdružení	57
5.7	Kultura a sport v obci	58
5.7.1	Kulturní a sportovní události	58
5.7.2	Památky na území obce	59
5.7.3	Slavné osobnosti	59
5.8	Shrnutí kapitoly	60
6	Rozvoj obce pohledem občanů.....	62
6.1	Soubor respondentů.....	62
6.2	Výsledky dotazníkového šetření	65
6.2.1	Spokojenost občanů s životem v obci.....	65
6.2.2	Občanská vybavenost, obchody, služby	65
6.2.3	Volnočasové aktivity	66
6.2.4	Životní prostředí	68
6.2.5	Občanská participace	68
6.2.6	Rozvoj obce	69
6.3	Zhodnocení dotazníkového šetření	71
7	Rozvojový projekt.....	73
7.1	Základní identifikace projektu	73
7.1.1	Název projektu.....	73
7.1.2	Místo realizace projektu.....	73
7.1.3	Stručný popis projektu	73
7.2	Popis projektu.....	74

7.2.1	Zdůvodnění projektu.....	74
7.2.2	Popis stavby	74
7.2.3	Popis příspěvkové organizace.....	75
7.2.4	Cíle projektu	75
7.2.5	Indikátory dosažení cílů.....	76
7.2.6	Charakteristika cílové skupiny.....	76
7.2.7	Přínosy projektu.....	77
7.2.8	Časový harmonogram	77
7.3	Udržitelnost a inovativnost	77
7.3.1	Popis aktivit pokračujících po skončení projektu.....	77
7.3.2	Inovativnost projektu	78
7.3.3	Rizika projektu.....	78
7.3.4	Finanční analýza projektu.....	78
7.3.5	Logický rámec projektu	81
8	Závěr	83
9	Seznam použitých zdrojů	85
10	Seznam tabulek, grafů, obrázků a příloh	89
11	Přílohy.....	91

1 Úvod

Ke vzniku Čechtice se váže jedna stará pověst, která vysvětluje původ názvu obce. „Kde se nyní říká Na starém místě, tam dlužno hledati počátek Čechtice. Na tom místě bydlil zeman jménem Čech. Kde se nyní říká Ve Dvorcích, tam se usadil Němec zvaný Titze. Tito dva, když potřebovali ku vzdělání polí a ke své obraně více lidí, dovolili jim stavěti příbytky vedle svého obydlí a tak povstala časem osada pojmenovaná dle obou zakladatelů, Čech + Titze = Čechtice.“ (Fialová, 1993)

První písemná zmínka je datována k roku 1315, kde se o Čechtících píše jako o farní vsi. Za svou dlouhou historii obec prošla mnoha změnami. Byla v držení mnoha pánů a tak se měnilo jak její postavení, tak i její velikost. Velmi významným majitelem byl pro Čechtice Štěpán Střela z Rokyc, který pro Čechtice vyjednal mnoho výsad. Dne 12. dubna 2007 byl obci navrácen status městyse.

Diplomová práce se zaměřuje na analýzu sociálního a ekonomického rozvoje obce Čechtice. Rozvoj obce je neustálý proces, který vede především ke zlepšování kvality života obyvatel obce. Tento proces se stále vyvíjí souběžně s tím, jak se mění a vyvíjí potřeby obyvatel. Důležitým aspektem při rozvoji je samozřejmě zájem investorů. Angažovanost místních podnikatelů a zájem investorů je klíčem k úspěšnému rozvoji. Dalším z hlavních aktérů při rozvojových činnostech jsou neziskové organizace. Jsou to občanská sdružení nebo zájmové spolky, které prosazují veřejné zájmy, respektive vytvářejí volnočasové aktivity v obci.

Práce se opírá o pohledy a názory občanů na rozvoj obce a její současnou situaci. Dotazníkové šetření zde interpretuje právě názory občanů na kvalitu života v obci, občankou vybavenost, práci zastupitelstva, rozvoj obce, přednosti a slabiny obce. Dále interpretuje názory občanů na to, čemu by měla obec věnovat pozornost v následujících letech.

Téma Sociální a ekonomický rozvoj obce očima občanů jsem si zvolil, protože je úzce spjato s mým studijním oborem, tj. Veřejná správa a regionální rozvoj. Pro vypracování práce jsem vybral obec Čechtice, ve které žiji. Věřím, že zjištěné výsledky dotazníkového šetření a navržené projekty mohou být podnětem pro jejich skutečné realizování.

2 Cíl a metodika

Hlavním cílem této diplomové práce je analyzovat a zhodnotit dosavadní sociální a ekonomický rozvoj obce Čechtice. Práce interpretuje názory občanů na dosavadní rozvoj a současnou situaci obce. Dílčím cílem je navrhnout rozvojový projekt, který povede ke zvýšení kvality života obyvatel obce.

Práce je obsahově rozdělena do dvou částí, teoretické a empirické. V literární rešerši jsou teoreticky rozebrány základní pojmy veřejné správy. Zabývá se veřejnou správou, postavením obcí a jejich orgánů. V této části je dále teoreticky rozebrán rozpočet obce. Literární rešerše je vypracována v souladu s odbornou literaturou zabývající se danou problematikou.

V empirické části je vymezena obec Čechtice. Jsou zde analyzovány sociodemografické ukazatele (vývoj počtu obyvatel, věková struktura, migrace, vzdělanost), ekonomické ukazatele (nezaměstnanost, podnikatelské prostředí v obci). Tato část je vypracována využitím techniky studia dokumentů Českého statistického úřadu. Dalším zdrojem informací jsou webové stránky obce nebo osobní kontakt s pracovníky úřadu obce.

V další kapitole empirické části je provedeno výzkumné šetření v obci, jehož předmětem je rozvoj sociálních a ekonomických podmínek obyvatel Čechtic v návaznosti na realizaci rozvoje daného území. Bude zkoumána míra spokojenosti obyvatel s životem v obci, s prací úřadu a zastupitelstva a s dosavadním rozvojem obce. Výzkumné šetření by mělo přinést zjištění názorů občanů na další směřování rozvoje obce. Pro realizaci výzkumného sociologického šetření bude použita kvantitativní metoda a to dotazníkové šetření. Dotazník bude v online podobě a bude šířen pomocí osobních kontaktů a dále bude inzerován v místním měsíčním zpravodaji Čechtické noviny.

Na základě výsledků dotazníkového šetření bude navržen rozvojový projekt, který bude zaměřen na zvýšení kvality života v obci. Projekt bude obsahovat popis, časový harmonogram, cíle a indikátory cílů a dále návrh financování. Přílohou projektu je logický rámec projektu.

3 Teoretická část

3.1 Veřejná správa

Veřejná správa je základním pojmem správního práva. Legální definici pojmu „veřejná správa“ v žádném právním předpisu nenajdeme, i když řada právních předpisů ho používá. Vymezit nebo definovat veřejnou správu je poměrně složitou záležitostí, zejména pro její mnohotvárnost a různost správních činností i pro specifické vztahy, které zde vznikají (Horzinková, a další, 2010). Koudelka (2007) označuje veřejnou správu jako institut sloužící občanům k realizaci jejich práva na správu věcí veřejných. Jde tedy o správu veřejnoprávních záležitostí ve veřejném zájmu.

Z funkčního pojetí je veřejná správa charakterizována jako souhrn záměrných činností, kterými se realizují rozhodnutí volených orgánů, uvádějí se do praxe ustanovení zákonů a zabezpečují se úkoly ve veřejném zájmu, a to jak na úrovni státu, tak i územní samosprávy. Organizační neboli institucionální pojetí veřejné správy představuje souhrn institucí, které tuto činnost vykonávají přímo nebo zprostředkovaně. Z právního hlediska je veřejná správa vykonavatelem zákonů s úzkým vztahem na správní právo. K jejím základním principům patří neutralita, otevřenost a transparentnost, odpovědnost, výkonnost a účinnost (Peková, a další, 2008).

Organizacemi veřejné správy jsou prezident (s významnou pravomocí vyhlašovat volby), vláda (ta nese odpovědnost za výkon státní správy, což zahrnuje i výkon státní správy přenesené na územní samosprávu, v mezích zákona), ostatní orgány státní správy, vojenské újezdy (specifické organizace výkonu státní správy v obcích, kde probíhá výcvik armády, na které se nevztahuje zákon o obcích a jsou spravovány tzv. újezdními úřady), orgány územní samosprávy (na úrovni obcí a krajů) a ostatní organizace ve veřejné správě (Peková, a další, 2008).

Provazníková (2009) dělí veřejnou správu na státní správu a samosprávu. Samosprávu pak dále rozděluje na územní samosprávu a zájmovou samosprávu. V České republice je praktikován systém územní veřejné správy na základě spojeného modelu veřejné správy, tedy stavu, kdy orgány územně samosprávných celků vykonávají zároveň státní správu i samosprávu (Nunvářová, 2006).

3.1.1 Státní správa

Státní správa je jedním ze základních druhů činností státu a plní funkce státu na základě a v mezích právních předpisů (Horzinková, a další, 2010).

Horzinková (2010) dělí státní správu na dvě podskupiny, a to na státní správu přímou a státní správu nepřímou. Kritériem pro toto dělení je subjekt, který správu vykonává.

Přímo vykonávají státní správu orgány státu nebo správní úřady jako organizační složky bez právní subjektivity nebo ostatní součásti (Horzinková, a další, 2010). Jsou to: hlava státu, vláda, ministerstva, jiné ústřední úřady (podřízené vládě nebo podřízené ministerstvům), územní odborné úřady, veřejné sbory (Hudečková, a další, 2010).

Nepřímo vykonávají státní správu na základě zákonné delegace jiné subjekty veřejné správy než stát svými orgány jako přenesenou nebo propůjčenou působnost (Horzinková, a další, 2010). Jsou to: krajské úřady, obecní úřady s rozšířenou působností, pověřené obecní úřady, obecní úřady, jiné orgány obcí a krajů a subjekty, kterým byl výkon státní správy propůjčen (Hudečková, a další, 2010).

3.1.2 Samospráva

Samospráva je označována jako výsledek delegování správy na jiné, nestátní subjekty. Samospráva je výrazem decentralizace a demokracie. Samospráva vykonává svoje záležitosti samostatně, vlastním jménem a prostředky, v rámci zákonem stanových předpisů. Je to forma veřejné vlády a veřejné správy (Provazníková, a další, 2009). Mezi orgány veřejné správy při výkonu samosprávy neexistují vztahy nadřízenosti a podřízenosti, ani mezi orgány samosprávy navzájem, ani mezi orgány samosprávy a orgány státní správy (Horzinková, a další, 2010).

Podle obsahu výkonu činnosti, organizační struktury a postavení subjektu ke korporaci rozeznáváme následující typy veřejnoprávních organizací: územní, zájmové, věcné (Horzinková, a další, 2010). Pro územní veřejnoprávní organizace je určující území, zpravidla obec nebo kraj. Zájmové nebo profesní organizace jsou spjaty s výkonem určité profese, příkladem jsou tzv. komory jako například lékařská komora. Členství věcných organizací je dáno vlastnickým právem k určité věci. Mohou jimi být například zájmová sdružení obcí.

3.2 Územně samosprávné rozdělení státu

Územní samospráva je prostorově vymezený funkční celek, který má právo rozhodovat o svých záležitostech samostatně a vlastním jménem. Je označována jako výsledek delegování správy na jiné, nestátní subjekty. Samospráva je výrazem decentralizace a demokracie. Je to forma veřejné vlády a veřejné správy (Provazníková, a další, 2009).

Česká republika se z pohledu územní samosprávy člení dle čl. 99 Ústavy č. 1/1993 Sb. na obce, které jsou základními územními samosprávnými celky, a kraje, které jsou vyššími územními samosprávnými celky. Jde tedy o dvoustupňový systém územní samosprávy.

V české republice funguje na úrovni územní samosprávy tzv. smíšený model, kdy jednotky územní samosprávy vykonávají vedle samostatné působnosti také působnost přenesenou, kde vykonávají určitou část státní správy.

Pro potřeby Evropské unie bylo území České republiky rozděleno na tzv. regiony soudržnosti. Současné kraje neodpovídají svou lidnatostí kategorii územních celků, které jsou příjemci podpory EU. Proto vznikly větší územní celky, které odpovídají klasifikaci NUTS 2, což jsou území s počtem obyvatel od 800 000 do 3 000 000 obyvatel. Jsou to regiony: Praha, Střední Čechy, Jihozápad, Severozápad, Severovýchod, Jihovýchod, Střední Morava a Moravskoslezsko. Na obrázku jsou zachyceny jak kraje, tak i regiony soudržnosti.

Obrázek 1: Kraje a regiony soudržnosti ČR

Zdroj: <http://www.strukturalni-fondy.cz>

3.2.1 Obec

Obec je základním územním samosprávným společenstvím občanů, tvoří územní celek, který je vymezen hranicí území obce. Obec je základním typem jednotky územní samosprávy (Horzinková, a další, 2010). Obec vlastní svůj majetek, s nímž hospodář samostatně, a má vlastní rozpočet. Je veřejnoprávní korporací, tj. právnickou osobou veřejného práva. Obec je nositelem veřejných úkolů. Pečuje o všestranný rozvoj svého území a o potřeby svých občanů (Mates, a další, 2001). Některé obce mohou nabýt statusu městyse, města nebo statutárního města dle zákona.

Obce mohou používat vlastní symboly, mezi které patří znak, prapor, vlajka, razítko a pečeť na základě obecně závazné vyhlášky (Tomancová, a další, 2009). U statutárních měst patří mezi jiné symboly primátorské insignie (Rektořík, a další, 2002).

Zvláštní místo mezi obcemi v České republice zaujímá hlavní město Praha, jehož postavení a působnost upravuje zákon o hlavním městě Praze z roku 2000.

Městys

Městys nebo také městečko je historický typ obcí stojících mezi městem a vsí, kterým bylo uděleno právo pořádat výroční dobytčí trhy (tím se městyse lišily od vsí). Městyse musely mít městský charakter a musely plnit roli spádového městečka pro okolní vesnice (Horzinková, a další, 2010).

Podle novely zákona o obcích č. 234/2006 Sb. došlo k obnovení kategorie městys, obce tak mohou žádat od 1. července 2006 o navrácení tohoto titulu. Městysem se mohou stát obce, které tento titul používaly před 17. 5. 1954, pokud o to požádají předsedu Poslanecké sněmovny Parlamentu ČR, nebo je-li při sloučení více obcí alespoň jedna obec městysem.

Město

Obec, která má alespoň 3000 obyvatel, je městem, pokud tak předseda Poslanecké sněmovny Parlamentu ČR po vyjádření vlády. Sloučí-li se dvě nebo více obcí, z nichž alespoň jedna je městem, je obec po sloučení městem. Rozdělí-li se město na dvě nebo více obce, pak obec, které zůstane název dosavadního města nebo část jeho názvu a má alespoň 3000 obyvatel, je i nadále městem (Čmejrek, a další, 2007).

Obec, která byla městem před 17. květnem 1954, je městem, pokud o to požádá předsedu Poslanecké sněmovny. Taková obec nemusí splňovat podmínku počtu obyvatel.

Vláda stanovila svým usnesení č. 418 ze dne 2. května 2001 kritéria pro posuzování žádostí obcí o stanovení městem. Posuzuje se, zda zástavba středu obce odpovídá svým charakterem soustředěné městské zástavbě s náměstím, které má zpevněný povrch. V centru města má převažovat vícepodlažní zástavba. Všechny ulice a veřejná prostranství musí být pojmenovány. Větší část obce má být vybavena vodovodem a kanalizací, místními komunikacemi a chodníky s bezprašným povrchem. Mezi znaky charakterizující město jako správní a hospodářské centrum patří i jeho funkce pro obyvatelstvo nejen vlastní obce, ale i celého spádového území. V obci musí být základní škola, zdravotnické zařízení s nejméně třemi stálými lékařskými místy (zpravidla praktický lékař, praktický lékař pro děti a dorost a stomatolog) a lékárna. V obci má být také ubytovací zařízení nejméně s dvaceti lůžky, pošta, společenský sál a sportoviště. Při splnění kritérií vydá vláda souhlasné stanovisko (Horzinková, a další, 2010).

Statutární město

Statutární města tvoří zvláštní skupinu měst. Jsou to vyjmenovaná města v zákoně, která se mohou členit na městské obvody nebo části. Členění těchto měst na městské obvody nebo městské části se provede statutem města, který je vydán jako obecně závazná vyhláška, odtud statutární město. Tyto obvody nebo části mají potom vlastní orgány samosprávy. Orgány statutárních měst vykonávají přenesenou působnost, která je zákonem svěřena pověřeným obecním úřadům a obecním úřadům s rozšířenou působností. Orgány městských obvodů a městských částí vykonávají přenesenou působnost, kterou podle zvláštních zákonů vykonávají orgány obcí (Horzinková, a další, 2010).

Statutární města České republiky jsou taxativně vyjmenovány v § 4 zákona č. 128/2000 Sb., o obcích. Jsou to: Kladno, České Budějovice, Plzeň, Karlovy Vary, Ústí nad Labem, Liberec, Jablonec nad Nisou, Hradec Králové, Pardubice, Jihlava, Brno, Zlín, Olomouc, Přerov, Chomutov, Děčín, Frýdek-Místek, Ostrava, Opava, Havířov, Most, Teplice, Karviná, Mladá Boleslav a Prostějov.

3.2.2 Kraj

Kraje jsou vyšší územní samosprávné celky, které ustanovuje ústavní zákon č. 347/1997 Sb., o vytvoření vyšších územních samosprávných celků. Kraje se řídí zákonem č. 129/2000 Sb. zákon o krajích. Je veřejnoprávní korporací, která má vlastní majetek

a vlastní příjmy vymezené zákonem a hospodaří za podmínek stanovených zákonem podle vlastního rozpočtu. Kraj vystupuje v právních vztazích svým jménem a nese odpovědnost z těchto vztahů vyplývajících. Kraj je samostatně spravován zastupitelstvem kraje, dalšími orgány kraje jsou rada kraje, hejtman kraje a krajský úřad (Zákon č. 129/2000 Sb., o krajích).

V současné době je v České republice 14 krajů. Řadí se mezi ně: Hlavní město Praha, Středočeský kraj, Jihočeský kraj, Plzeňský kraj, Karlovarský kraj, Ústecký kraj, Liberecký kraj, Královéhradecký kraj, Pardubický kraj, Kraj Vysočina, Jihomoravský kraj, Olomoucký kraj, Zlínský kraj a Moravskoslezský kraj.

3.3 Působnost obcí

Působností obce se rozumí právně vymezený okruh společenských vztahů, předmět, obsah a rozsah činností, ve kterých obec realizuje svoji pravomoc. Pravomocí se rozumí souhrn oprávnění, kterými je obec vybavena, a právních povinností, které jsou obci uloženy pro potřeby plnění jejich úkolů. Podle právní úpravy mohou obce vedle samostatné působnosti vykonávat i působnost přenesenou (Průcha, 2004).

3.3.1 Samostatná působnost

V rámci samostatné působnosti vykonává obec vlastní samosprávu, spravuje svoje záležitosti samostatně v souladu s příslušnými zákony a obecně závaznými právními předpisy. Takto chápaná obecní samospráva není státní správou, ale správou plně příslušející obcím jako veřejnoprávním korporacím (Průcha, 2004).

Obec pečuje v územním obvodu obce v souladu s místními předpoklady a zvyklostmi o komplexní územní rozvoj, o rozvoj sociální péče, o uspokojování potřeby ochrany a rozvoje zdravých životních podmínek, o dopravu, o potřebu informací, výchovy a vzdělávání, kulturní rozvoj a ochranu veřejného pořádku (Koudelka, a další, 2004).

3.3.2 Přenesená působnost

Státní správa vykonávaná obcí je přenesená působnost, jež je určena ve speciálních zákonech, přičemž na obce je přenesena rozdílná míra státní správy. Obce se řídí právním řádem a usneseními vlády a směrnicemi ústředních správních úřadů (Koudelka, 2003).

Obec zajišťuje v přenesené působnosti například tyto úkoly: evidence obyvatel, působnost stavebního nebo matričního úřadu apod. Stát přenáší na obec povinnost zabezpečit plnění určitých úkolů, které jinak náleží státu. Stát je povinen finančně kompenzovat náklady obcí (v podobě příspěvku ze státního rozpočtu), které jsou spojené s plněním úkolů na ni přenesených.

V rámci přenesené působnosti se obce rozdělují do třech stupňů, které se liší rozsahem výkonu státní správy. Jedná se o:

- obce se základním rozsahem výkonu přenesené působnosti (6 253 obcí)
- obce s pověřeným obecním úřadem (388 obcí)
- obce s rozšířenou působností (205 obcí) (Břeň, 2007)

Zákon o obcích vymezuje pověřený obecní úřad a obecní úřad s rozšířenou působností. Pověřený obecní úřad vedle přenesené působnosti podle § 61 odst. 1 písm. a) vykonává v rozsahu jemu svěřeném zvláštními zákony přenesenou působnost ve svém správním obvodu. Obce s pověřeným obecním úřadem jsou stanoveny v příloze č. 1 zákona č. 314/2002 Sb., o stanovení obcí s pověřeným obecním úřadem a stanovení obcí s rozšířenou působností.

Obecní úřad obce s rozšířenou působností vedle přenesené působnosti podle § 61 odst. 1 písm. a) a vedle přenesené působnosti podle § 64, vykonává v rozsahu jemu svěřeném zvláštními zákony přenesenou působnost ve svém správním obvodu. Obce s rozšířenou působností jsou stanoveny v příloze č. 2 zákona č. 314/2002 Sb.

3.4 Orgány obce

Obec je samostatně spravována zastupitelstvem obce; dalšími orgány obce jsou rada obce, starosta, obecní úřad a zvláštní orgány obce. Město je samostatně spravováno zastupitelstvem města; dalšími orgány města jsou rada města, starosta, městský úřad a zvláštní orgány města. Statutární město je samostatně spravováno zastupitelstvem města; dalšími orgány statutárního města jsou rada města, primátor, magistrát a zvláštní orgány města. Městský obvod územně členěného statutárního města je spravován zastupitelstvem městského obvodu; dalšími orgány městského obvodu jsou rada městského obvodu, starosta, úřad městského obvodu a zvláštní orgány městského obvodu. Městská část územně členěného statutárního města je spravována zastupitelstvem městské části; dalšími

orgány městské části jsou rada městské části, starosta, úřad městské části a zvláštní orgány městské části (Čmejrek, a další, 2007).

3.4.1 Zastupitelstvo

Zastupitelstvo obce rozhoduje ve věcech, které spadají do samostatné působnosti obce. Členové jsou voleni v komunálních volbách, konkrétně na dobu čtyř let. Členy zastupitelstva obce se stávají zvolení zástupci jednotlivých politických stran v obci, nebo nezávislí členové (Koudelka, 2003). Mandát člena zastupitelstva obce vzniká zvolením, tj. okamžikem, kdy je ukončeno hlasování ve volební místnosti (Horzinková, a další, 2010). Počet členů zastupitelstva stanoví pro každé volební období stávající zastupitelstvo, s přihlédnutím zejména k počtu obyvatel a k velikosti územního obvodu. Přitom se ovšem musí pohybovat v zákonem stanoveném rozmezí (Kolektiv, 2008).

Tabulka 1: Počet členů zastupitelstva na počet obyvatel

počet obyvatel (k 1. 1. roku voleb)	počet členů zastupitelstva
do 500	5 až 7
nad 500 do 3 000	7 až 15
nad 3 000 do 10 000	11 až 25
nad 10 000 do 50 000	15 až 35
nad 50 000 do 150 000	25 až 45
nad 150 000	35 až 55

Zdroj: vlastní zpracování podle (Horzinková, a další, 2010)

Zastupitelstvo se schází k zasedání podle potřeby, nejméně však jedenkrát za 3 měsíce. Zasedání se konají v územním obvodu obce. Nesejde-li se zastupitelstvo po dobu delší než šest měsíců tak, aby bylo schopno se usnášet, Ministerstvo vnitra je rozpustí. Zasedání zastupitelstva jsou veřejná, což znamená, že zasedání může být přítomna každá fyzická osoba, neboť veřejnost se neomezuje jen na občany obce (Horzinková, a další, 2010).

Členové zastupitelstva mají právo předkládat návrhy zastupitelstvu i dalším orgánům, dále pak vznášet dotazy na radu a její členy. Členové zastupitelstva mají povinnost účastnit se zasedání zastupitelstva a orgánů obce, plnit uložené úkoly a hájit zájmy občanů obce. Zastupitelstvo obce rozhoduje zásadně jen ve věcech, které náleží

do samostatné působnosti. Jde např. o schvalování programu rozvoje obce, schvalování rozpočtu, vydávání obecně závazných vyhlášek obce, volbu starosty, místostarosty a ostatních členů rady obce, zřizování obecní police, vyhlašování místního referenda, zřizování a rušení příspěvkových organizací, rozhodování o důležitých majetkových úkonech aj. Pokud se týče přenesené působnosti, může zastupitelstvo obce rozhodovat pouze tam, kde to stanoví zákon o obcích nebo zvláštní zákon (Mates, 2008).

Zastupitelstvo volí ze svých členů radu obce, starostu a místostarostu.

3.4.2 Rada

Rada obce je výkonným orgánem obce v oblasti samostatné působnosti, v oblasti přenesené působnosti rozhoduje, stanoví-li tak zákon. Není vytvářena všude, ale jen v těch obcích, kde je počet členů zastupitelstva nejméně 15; tam kde není zřízena, vykonává její funkce starosta, pokud nejsou zákonem vyhrazeny zastupitelstvu. Radu obce volí, respektive odvolává zastupitelstvo obce. Tvoří ji vždy starosta, místostarosta a další členové (celkem má nejméně 5 a nejvíce 11 členů). Ke svým schůzím se schází podle potřeby, na rozdíl od zastupitelstva jsou její schůze neveřejné. Platně se může usnášet za přítomnosti nadpoloviční většiny všech členů; k přijetí usnesení či rozhodnutí je nutný souhlas nadpoloviční většiny všech hlasů (Kolektiv, 2008).

Mezi hlavní úkoly rady patří připravovat návrhy pro jednání zastupitelstva a zajišťovat plnění jeho usnesení. Dále zabezpečuje hospodaření obce, rozděluje pravomoci v obecním úřadě, zřizuje odbory a oddělení obecního úřadu, rozhoduje o některých personálních otázkách týkajících se obecního úřadu, zřizuje a řídí komise rady obce (Mates, 2008).

3.4.3 Starosta

Starosta se podílí na výkonu samostatné i přenesené působnosti obce. Zastupuje obec navenek, svolává a řídí zasedání zastupitelstva a rady obce. Tam, kde se nevolí rada obce, plní její funkci, stojí v čele obecního úřadu, pozastavuje výkon usnesení rady, má-li za to, že je nesprávné, a předkládá je k řešení zastupitelstvu. Starosta je odpovědný zastupitelstvu a může jím být odvolán (Mates, 2008).

Povinností starosty je svolávat a řídit jednání zastupitelstva obce a rady obce, plnit úkoly zaměstnavatele vůči zaměstnancům obecního úřadu, informovat občany o činnosti

v obci, se souhlasem krajského úřadu jmenovat a odvolávat tajemníka obecního úřadu a rozhodovat o záležitostech samostatné působnosti obce, které mu byly svěřené radou. Nese odpovědnost také za včasné 18 objednáni a následné provedení auditu hospodaření obce za uplynulý kalendářní rok (Koudelka, 2003).

3.4.4 Obecní úřad

Obecní úřad tvoří starosta, místostarosta (popřípadě místostarostové), tajemník obecního úřadu, je-li tato funkce zřízena, a zaměstnanci obce zařazení do obecního úřadu. V čele obecního úřadu stojí starosta (zákon č. 128/2000 Sb., o obcích, § 109).

I v malých obcích, které nemají žádného zaměstnance, tak existuje vždy obecní úřad ve složení alespoň starosty a místostarosty. Obecní úřad sídlí na území obce, nemusí být však v jedné budově (Koudelka, 2007).

Obecní úřad v samostatné působnosti plní úkoly, které mu uložilo zastupitelstvo obce nebo rada obce, a pomáhá výborům a komisím v jejich činnosti a rozhoduje v případech stanovených zákonem o obcích nebo zvláštním zákonem. V přenesené působnosti vykonává státní správu s výjimkou věcí, které patří do působnosti zastupitelstva obce nebo rady obce či zvláštních orgánů, případně komisí (Horzinková, a další, 2010).

Pro jednotlivé činnosti obecního úřadu může rada zřídit odbory a oddělení. Tajemník se zodpovídá starostovi za plnění úkolů obecního úřadu jak v samostatné, tak přenesené působnosti. Pokud tato funkce není zřízena, plnění pravomocí přechází automaticky na starostu. Do kompetencí tajemníka spadá výkon přenesené působnosti, plnění úkolů, jež mu uložilo zastupitelstvo, rada nebo starosta, stanovení platů všem zaměstnancům obecního úřadu a další. Tajemník nesmí vykonávat funkce v politických stranách a politických hnutích, ale může být jejich členem (Balík, 2009).

Dle specifikace výkonu státní správy rozlišujeme pověřený obecní úřad, který vykonává státní správu pro více obcí (tzv. správní obvody, v nichž vykonávají tyto pověřené obecní úřady svoji působnost). Dále pak obecní úřad s rozšířenou působností, který vykonává státní správu v základním rozsahu pro obce, v nichž sídlí (Mates, 2008).

3.4.5 Výbory

Zastupitelstvo si na základě svých pravomocí může dle vlastní potřeby zřizovat výbory, které jsou nejméně tříčlenné. V souladu se zákonem o obcích zřizuje vždy finanční

a kontrolní výbor. Předsedou výboru se stane člen zastupitelstva (Horzinková, a další, 2010). Členem nesmí být starosta, místostarosta, ani člen zabývající se hospodařením obce. Finanční výbor kontroluje hospodaření obce s majetkem a finančními prostředky a také plní další úkoly, kterým ho zastupitelstvo pověří. Kontrolní výbor střeží, aby zastupitelstvo i ostatní výbory dodržovaly právní předpisy v rámci výkonu samostatné působnosti a plní usnesení zastupitelstva a rady obce (Peková, a další, 2008). Pokud se při posledním sčítání lidu přihlásí k jiné národnosti alespoň 10 % občanů obce, má zastupitelstvo povinnost zřídit výbor pro národnostní menšiny. Členy tohoto výboru se stávají i zástupci jednotlivých národnostních menšin a musí tvořit alespoň polovinu všech členů výboru (Čmejrek, a další, 2007).

3.4.6 Komise

Podobně jako výbory jsou komise iniciativními, ale zároveň i poradními orgány obce. Očekává se od nich, že budou radě obce předkládat návrhy a náměty. Členy komise vybírá rada. Pokud je komisi svěřen výkon přenesené působnosti, stává se výkonným orgánem. V tom případě odpovídá za výkon přenesené působnosti starostovi obce a za svou běžnou činnost radě obce (Balík, 2009). Obce mohou zřizovat například komise pro projednávání přestupků, komise pro sociálně-právní ochranu dětí, protipovodňové komise, bezpečnostní radu obce a další.

3.4.7 Zvláštní orgány

Orgánem obce je také zvláštní orgán zřízený na základě zvláštního zákona. Zřizuje jej starosta pro výkon přenesené působnosti. Starosta také jmenuje a odvolává jejich členy. Písemnosti zvláštních orgánů jsou uvedeny v záhlaví označením „obec“ („město“), názvem obce (města) a pod ním se uvede název zvláštního orgánu. Činnosti stanovené prováděcím právním předpisem mohou osoby stojící v čele zvláštních orgánů obce vykonávat po prokázání zvláštní odborné způsobilosti, pokud zvláštní zákon nestanoví jinak (Horzinková, a další, 2010).

Zvláštním orgánem je například obecní policie. Obecní policie je zřizována obcemi za účelem péče o místní záležitosti veřejného pořádku v rámci působnosti obce. Oprávnění zřizovat a rušit obecní policii náleží do samostatné působnosti obce. Obecní policie má povahu organizační složky obce. Úkoly obecní policie její zaměstnanci – strážníci. Náleží

jim zejména dohlížet nad dodržováním právních předpisů o ochraně veřejného pořádku, přispívají k ochraně bezpečnosti osob a majetku, ve stanoveném rozsahu mohou provádět blokové řízení o přestupcích apod. Obecní policii řídí starosta nebo pověřený člen obecního zastupitelstva, plnění některých úkolů při řízení obecní policie může obecní zastupitelstvo pověřit strážníka obecní policie (Mates, a další, 2001).

3.5 Rozpočet obce

Rozpočty územní samosprávy jsou společně s nadnárodním rozpočtem, ústředním rozpočtem v zemi a s rozpočty veřejných podniků a veřejnoprávních neziskových organizací ve veřejném sektoru zahrnuty do soustavy veřejných rozpočtů. Rozpočty územní samosprávy jsou členěny na rozpočty obcí a rozpočty vyšších stupňů územní samosprávy. V České republice je v současné době více než 6250 rozpočtů měst a obcí jako základního územního samosprávních celků a od roku 2001 rozpočty 13 krajů jako vyšších územních samosprávních celků a rozpočet hlavního města Prahy, která je obcí i krajem (Peková, a další, 2005).

Rozpočet obce je finanční plán, kterým se řídí financování činnosti obce. Jeho schvalování je vyhrazeno zastupitelstvu a řídí se zákonem o rozpočtových pravidlech územních rozpočtů. Schvaluje se zpravidla jako vyrovnaný (Zákon č. 128/2000 Sb., o obcích).

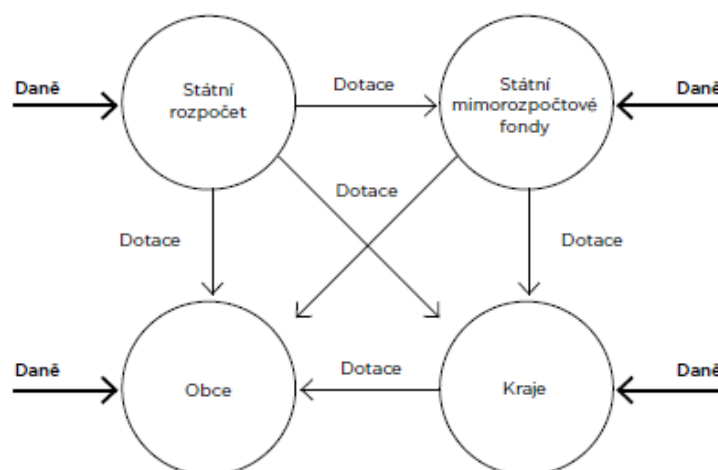
Rozpočet obce vzniká na základě rozpočtového procesu, který má několik fází:

- 1) vypracování návrhu rozpočtu
- 2) zveřejnění návrhu
- 3) schválení návrhu
- 4) rozpis jednotlivým útvarům, orgánům a organizacím (stanovení závazných finančních ukazatelů pro jejich činnost)
- 5) vlastní rozpočtové hospodaření (skutečné nakládání se zdroji a výdaji)
- 6) vnitřní a vnější kontrola plnění rozpočtu
- 7) vytvoření závěrečného účtu (obsahuje údaje o skutečném vývoji plnění rozpočtu obce za uplynulé období a vyúčtování finančních vztahů obce k ostatním subjektům) (Mates, a další, 2001).

3.5.1 Příjmy obce

Tok finančních prostředků do rozpočtu obcí není jednoduchý, nejlépe ho ukazuje následující obrázek.

Obrázek 2: Příjmy veřejných rozpočtů

Zdroj: www.rozpocetobce.cz

Příjmy se z primárního hlediska dělí na plánované a neplánované. Neplánované příjmy jsou nahodilé a mohou jimi být například dary nebo dědictví. Příjmy plánuje výkonný orgán – finanční management, a schvaluje ho volený orgán – zastupitelstvo obce. Finanční management je zodpovědný za zajištění plnění příjmů, to však je možná plně jen u těch příjmů, které může územní samospráva svým rozhodováním ovlivnit (Peková, a další, 2008). Rozdělení příjmů nejlépe znázorňuje následující schéma.

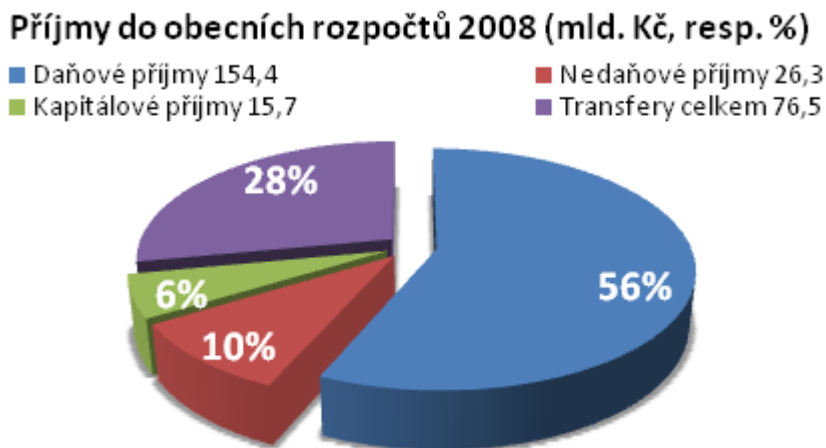
Obrázek 3: Rozdělení příjmů rozpočtu obce

Zdroj: (Peková, a další, 2008)

Největší skupinou příjmů obcí jsou daňové příjmy, které tvoří více než polovinu příjmů obecních rozpočtů. Druhou největší skupinou jsou dotace. Rozdělení příjmů z roku 2008 zobrazuje následující graf.

Graf 1: Příjmy do obecních rozpočtů v roce 2008

Zdroj: (Havlena, a další, 2010)

Daňové příjmy

Daňové příjmy tvoří největší podíl příjmů obcí. Patří mezi ně svěřené daně, sdílené daně, místní poplatky a správní poplatky.

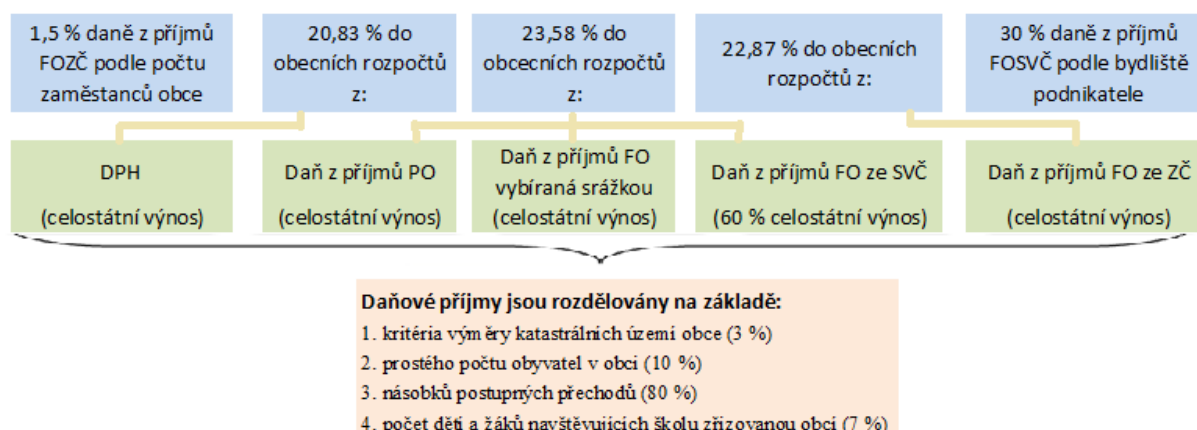
Svěřené daně

Svěřené daně jsou zvláštním typem daně. Jsou stanoveny celostátně jednotným způsobem a jsou vybírány jednotlivými územně správními celky, kterým patří výnos z těchto daní. Mezi tyto daně v současné době patří například daň z nemovitosti nebo daň z příjmu právnických osob placená obcemi (Žehrová, a další, 2009).

Sdílené daně

Sdílené daně jsou takové daně, jejichž výnos je procentuelně rozdělen do více druhů veřejných rozpočtů. To znamená, že do rozpočtu obce plyne pouze podíl na celostátním výnosu daně. Na následujícím schématu je zachycen podíl jednotlivých daní připadajících obcím pro roky 2013 – 2015.

Obrázek 4: Rozpočtové určení daní 2013-2015

Zdroj: vlastní zpracování podle Finanční správa.cz

Podíly na daních definují, jakou část z vybraných prostředků získávají obce jako celek. Tyto celkové objemy je třeba dále přerozdělit mezi všech 6253 obcí (včetně hl. m. Prahy). Zákon č. 243/2000 Sb., o rozpočtovém určení daní (RUD) udává postup, jak tato procenta pro rozdělení spočítat. Jde o poměrně komplikovaný mechanismus zohledňující počet obyvatel, velikost katastrálního území a počet dětí mateřských škol a žáků základních škol. Ze schématu je zřejmé, že systém RUD obcí je postaven zejména na kritériu počtu obyvatel. Podle něho se přerozděluje 90 % z příjmů obcí ze sdílených daní. Počet obyvatel je v propočtu upravován přepočítacími koeficienty, které jsou uvedeny v přílohách k zákonu o RUD. S jejich pomocí je upravován počet obyvatel obce. Obce dále získávají do svých rozpočtů příjem z 30 % podílu na výnosu daně z příjmů fyzických osob z podnikání a podíl 1,5 % z výnosu daně z příjmů fyzických osob ze závislé činnosti.

Místní poplatky

Místní poplatky jsou takové poplatky, o jejichž vybírání rozhodují samy obce v rámci samostatné působnosti na základě zákonného zmocnění. Obec vydává závaznou vyhlášku, ve které jsou upraveny podrobnosti jejich vybírání, zejména stanovení konkrétní sazby poplatku (Žehrová, a další, 2009). Při jejich vyměřování musí být respektován zákon o místních poplatcích. Ten upravuje náležitosti místních poplatků, včetně maximální možné sazby a rozpětí poplatku (Peková, a další, 2008).

Obce mohou podle zákona č. 565/1990 Sb. vybírat tyto místní: poplatek ze psů, poplatek za lázeňský nebo rekreační pobyt, poplatek za užívání veřejného prostranství, poplatek ze vstupného, poplatek z ubytovací kapacity, poplatek za povolení k vjezdu s motorovým vozidlem do vybraných míst a částí měst, poplatek za provoz systému shromažďování, sběru, přepravy, třídění, využívání a odstraňování komunálních odpadů, poplatek za zhodnocení stavebního pozemku možností jeho připojení na stavbu vodovodu nebo kanalizace.

Správní poplatky

Správní poplatky jsou poplatky za správní úkony, které obce vykonávají v přenesené působnosti. Upravuje je zákon č. 634/2004 Sb., o správních poplatcích. Jsou v něm vyjmenovány poplatky a příslušné sazby. Sazby musí být na rozdíl od místních poplatků na celém území stejné.

Nedaňové příjmy

Příjmy z majetku

Mezi příjmy z majetku jsou nejvýznamnější příjmy z pronájmu majetku a příjmy z prodeje majetku. Z dlouhodobého hlediska jsou výhodnější pronájmy majetku, neboť umožňují získat v budoucnu pravidelné příjmy.

Územní samospráva může i finančně investovat. Může zvětšovat svůj majetek nákupem cenných papírů. Územní samospráva může své dočasně volné finanční prostředky ukládat na účty termínovaných vkladů u peněžního ústavu.

Některé příjmy z hospodaření s majetkem mají povahu běžných příjmů, některé vlastních kapitálových příjmů (Peková, a další, 2008).

Uživatelské poplatky

Uživatelské poplatky zpravidla plynou přímo provozovateli. V některých případech plynou přímo do rozpočtů obce, jestliže obec přímo zajišťuje smíšené veřejné statky pro občany. O výši uživatelského poplatku rozhoduje vždy zastupitelstvo obce (Peková, a další, 2008).

Příjmy z mimorozpočtových fondů

To jsou příjmy z jiných, zpravidla účelových peněžních fondů obce. Závisí na tom, zda obec takové fondy zřídila a zda v nich jsou finanční prostředky, kterými se může dotovat vlastní rozpočet obce (Peková, a další, 2008).

Ostatní příjmy

Mezi tyto příjmy můžeme zahrnout například příjmy ze sdružování finančních prostředků, dále pak dary, výnosy ze sbírek apod., které však z pravidla nejsou objemově významné (Peková, a další, 2008).

Dotace

Obce a kraje v ČR jsou mimo činnosti v rámci samostatné působnosti zodpovědné i za výkon přenesené působnosti. K jejímu financování (částečně je financována ze sdíleného daňového výnosu) slouží zejména dotace a správní poplatky, které mohou vybírat za provedené správní úkony. V rámci reformy veřejné správy vzrostl rozsah přenesené působnosti zabezpečovaný obcemi a rostou tak tlaky na její financování prostřednictvím dotací. Kromě dotací, na financování přenesené působnosti, jsou v ČR obcím a krajům vypláceny převážně účelové dotace a to jak běžné (na financování provozních potřeb), tak kapitálové (investiční) zajištění určitého standardu poskytovaných veřejných statků (Provazníková, a další, 2009).

Dotace se mohou dělit na účelové a neúčelové, nárokované a nenárokované, běžné a kapitálové. Obce mohou čerpat dotace ze státního rozpočtu nebo z rozpočtu kraje.

K významným dotačním příjmům patří čerpání finančních prostředků v rámci regionální politiky Evropské unie, které je realizováno pomocí tzv. operačních programů (Marek, a další, 2009).

Návratné příjmy

Mezi dluhové příjmy obce patří úvěry a půjčky. Na rozdíl od daňových, nedaňových a dotačních příjmů se jedná o příjmy návratné a jejich inkasování zatěžuje výdajovou stránku rozpočtu úroky (Pavel, a další, 2008).

3.5.2 Výdaje obce

Výdaje jsou návratné i nenávratné platby obce jiným subjektům. Z hlediska rozpočtového plánování se dělí na plánované a neplánované neboli nahodilé. Dále se rozdělují na běžné, které jsou provozními výdaji a kapitálové neboli investiční. Podrobné rozdělení výdajů obcí zobrazuje následující schéma.

Obrázek 5: Rozdělení výdajů rozpočtu obce

Pozn.: OS = organizační složka, PO = příspěvková organizace.

Zdroj: (Peková, a další, 2008)

Běžné výdaje

Běžné výdaje jsou provozními výdaji a zajišťují zpravidla běžný každodenní provoz obce. V následujících letech z nich nebude žádný přímý užitek. Mezi běžné výdaje řadíme výdaje na: mzdy a platy, povinné pojistné za zaměstnance, materiálové, energie, nájemné, sociální dávky, výdaje na municipální podniky, sankce za porušení rozpočtové kázně, placené pokuty, placené úroky, ostatní (poskytnuté dary), dotace vlastním organizačním složkám a jiným subjektům, neinvestiční příspěvky příspěvkovým organizacím, výdaje na sdružování finančních prostředků (Peková, a další, 2008).

Kapitálové výdaje

Kapitálovými výdaji jsou investice do majetku obce. Na rozdíl od běžných výdajů by z nich měl být v budoucích letech užitek. Kapitálové výdaje se dělí na: pořízení dlouhodobého hmotného a nehmotného majetku, nákup cenných papírů, kapitálové poskytnuté dotace organizačním složkám a různým subjektům, investiční příspěvky příspěvkovým organizacím, investiční půjčky poskytnuté různým subjektům, splátky úvěru (Peková, a další, 2008).

3.6 Místní rozvoj

Není mnoho pojmů s podobně širokým obsahovým rozpětím a frekvencí užívání jako je termín „rozvoj“. Rozvoj chápeme jako proces změn, k nimž dochází postupně a které přinášejí narůstání efektivnosti a účelnosti, pokud jde o využívání zdrojů a uskutečňování (využívání) možností, podmiňujících pohyb z původního stavu do stavu žádoucího (Kolektiv autorů, 2008).

3.6.1 Pojetí místního rozvoje

Pojem místní rozvoj podle několika autorů lze konkretizovat rozdělením do tří základních výkladů:

- místní ekonomický rozvoj
- mnohorozměrný rozvoj
- trvale udržitelný rozvoj

Místní ekonomický rozvoj

Podstatou takto chápaného rozvoje je především formování fyzických, lidských, sociálních a institucionálních zdrojů a využívání z něho plynoucích komparativních výhod k vytváření ekonomické základny fungující trvale a s přiměřenou mírou nezávislosti.

Klíčovou pozici mezi záměry územního ekonomického rozvoje má v tradičním výkladu množství a skladba pracovních příležitostí. V tomto ohledu se přepokládá aktivní role místních a regionálních institucí (především veřejné správy, případně i soukromého sektoru. Do okruhu dalších ekonomických cílů se zahrnuje úroveň příjmů obyvatelstva, efektivita investičních činností, zajištění potřebného objemu veřejných investic a dostatečná nabídka zboží, služeb i veřejných statků (Kolektiv autorů, 2008).

Mnohorozměrný rozvoj

V mnohorozměrném rozvoji tvoří ekonomické parametry pouze jednu z jeho částí. Další jeho části mají především mimoekonomický charakter, i když rozdíl mezi ekonomickými a mimoekonomickými parametry lze často relativizovat. Rozvoj se hodnotí a vymezuje především v těchto primárně mimoekonomických sektorech:

- Využívání půdy, tvorba a ochrana životního prostředí a biosféry
- Bydlení
- Urbanismus, stavby a fyzické struktury všeobecně včetně jejich estetické a architektonické kvality, kulturně historické statky a hodnoty
- Dopravní podmínky, vztah obcí k jejich zázemí
- Možnosti rekreace a sportovních aktivit, sektor využívání volného času souhrnně
- Sociální podmínky (včetně vzdělávání, péče o zdraví a sociální péče)
- Populační vývoj a ekistika (Kolektiv autorů, 2008)

K hodnocení stavu a vývojových možností daného územního celku a k charakteristice rozvojové strategie se používá řada typologických postupů. Jedna z typologií je založena na hodnocení rozvoje ve věcných oblastech podle zvolených kritérií. Uvedené věcné oblasti představují:

- Populační vývoj a ekistika
- Bydlení, vybavenost obytného území, infrastruktura, doprava, rekreace
- Sociálněekonomické a psychologické podmínky (zaměstnání, životní standard, bezpečí, etika)
- Kulturně historické dědictví, kulturní statky a hodnoty se v naprosto převažující většině zemí nevyskytují
- Tvorba a ochrana prostředí včetně urbanismu, vzhledových kvalit uměle vzniklých složek prostředí a využívání půdy (Macháček, a další, 2011)

Rozvojové procesy a cíle, zejména když přísluší do rozdílných věcných oblastí, se vyznačují rozmanitými typy vztahů. Mohou se vzájemně doplňovat či podmiňovat, mohou být vůči sobě konkurenční, případně vyvolávat náklady příležitosti, mohou se integrovat

nebo vzájemně podporovat, mohou být vůči sobě relativně nezávislé (Macháček, a další, 2011).

Trvale udržitelný rozvoj

Princip trvalé udržitelnosti je obecně přijímán jako axiomatická podmínka takového vývoje lidského společenství, při němž jsou zachovávány a rozvíjeny jeho základní hodnoty. Jako princip je trvale udržitelný rozvoj (TUR) na obecné úrovni srozumitelný a bezvýhradně respektovatelný. Je-li však převáděn do podoby strategie, narážíme i v obecné rovině na problém obsahu či specifikace nároků TUR, především pokud jde o hodnocení současných potřeb a odhadování a zdůvodňování budoucích potřeb, jež mají být uspokojovány. (Macháček, a další, 2011)

K pojetí TUR se vyjadřuje hned několik autorů a institucí. Například zpráva Světové komise pro životní prostředí a rozvoj (pod předsednictvím G. M. Brundtlandové) s názvem Naše společná budoucnost definuje TUR takto: „Jde o rozvoj, který uspokojuje potřeby současnosti bez podstatného omezování možností budoucích generací uspokojovat své vlastní potřeby. Představuje proces změn, v němž využívání zdrojů, alokace investic, orientace technického pokroku a institucionální vývoj jsou v harmonii a zvyšují současný i budoucí potenciál uspokojování lidských potřeb a aspirací. V nejširším chápání je strategie TUR zaměřena na dosahování harmonie mezi lidmi navzájem a mezi lidstvem a přírodou“ (Macháček, a další, 2011).

Trvale udržitelný rozvoj lze ve vztahu k územním celkům chápat jako rozvoj:

- **obyvatelstva** – sociální prostředí, přiměřeně zalidněné území, zdravá věková struktura obyvatelstva, dostatečná nabídka pracovních příležitostí
- **sídelních systémů a jejich složek** – žádoucí hierarchická skladba sídel a jejich vzájemných vazeb, dobrá dopravní dostupnost, technická a občanská vybavenost, zařízení pro trávení volného času
- **krajiny a jejich částí**
- **kvalitního síťového propojení jednotlivých částí území** (Kolektiv autorů, 2008)

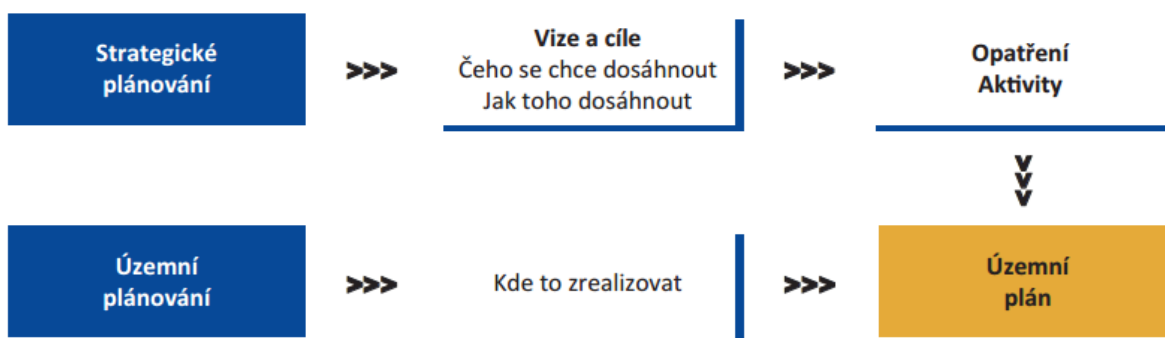
3.6.2 Nástroje místního rozvoje

Nástroje rozvoje lze v obecné rovině označit jako pomůcky k výkonu, podpoře nějaké činnosti. Nástroje místního rozvoje lze rozlišit na:

- **administrativní nástroje** - legislativa, závazné procedury, postupy, organizační normy
- **koncepční nástroje** - strategie, programy, plány, politické deklarace, územně plánovací dokumenty, pozemkové úpravy
- **institucionální nástroje** - instituce, spolupráce, regionální management
- **věcné nástroje** - infrastruktura, poskytnutí prostor, služeb, hmotného plnění, poradenství
- **sociálně-psychologické nástroje** - vzdělávání, komunikace, motivace
- **finanční nástroje** - systémy finančních podpor, dotace, granty

Stěžejními rozvojovými nástroji jsou nástroje koncepční, jelikož tvoří rámec pro uplatnění ostatních nástrojů. Při plánování rozvoje území se uplatňují dva základní nástroje: strategické a územní plánování. Mezi nimi je vztah symbiózy – představa o rozvoji a hledání území pro realizaci či opačně disponibilní území a optimalizace jeho využití (Binek, 2010).

Obrázek 6: Vztah strategického a územního plánování

Zdroj: (Binek, 2010)

3.6.3 Aktéři místního rozvoje

Orgány obce

Hlavním rozvojovým manažerem obce je starosta obce. Jeho osobnost do značné míry ovlivňuje chování celé obce. Starosta je v malé obci osobou, která přímo řeší většinu záležitostí. Významnou roli má i zastupitelstvo obce. Zastupitelstvo v malých obcích vedle rozhodovací role působí i jako realizátor rozvojových činností v obci. Zastupitelé se v roli předsedů jednotlivých výborů věnují svěřeným rozvojovým oblastem a rozšiřují znalostní a dovednostní základnu obce (Binek, 2010).

Pro úspěšný rozvoj obce je klíčová aktivita, informovanost a schopnost jejího vedení. S kvalifikací a iniciativou příslušných pracovníků a představitelů obcí souvisí i volba vhodného přístupu k řízení finančního a majetkového hospodaření obce. Vedle účasti na kurzech akreditovaných ministerstvem vnitra v rámci systému vzdělávání úředníků je možné využít specializovaných kurzů pro starosty; víkendové vzdělávací kurzy pořádají např. různé školy obnovy a rozvoje venkova (Binek, 2010).

Občané obce

Středobodem dění v obci a rozvoje obce jsou občané, resp. obyvatelé obce. Platí, že „rozvoj je o lidech“. Obec je taková, jací v ní žijí obyvatelé, a jak jsou tito obyvatelé ochotni zapojit se do života obce. Obyvatelé přímo či nepřímo prostřednictvím zastupitelstva obce formulují své představy o rozvoji obce. Charakteristiky obyvatelstva (věk, pohlaví, vzdělání, profese, zájmy, aktivita) se promítají do požadavků na zajištění veřejných služeb, do realizace investičních aktivit a vytváření dalších podmínek pro život v obci. Obyvatelé se zapojují do činnosti místních spolků a ostatních neziskových organizací, resp. je pro uspokojování svých zájmů zakládají. Tyto organizace jsou základem občanské společnosti a na základě dobrovolné činnosti rozvíjí řadu oblastí obce. Z těchto důvodů je obce dle svých možností podporují a vytváří zázemí pro jejich činnost (Binek, 2010).

Podnikatelské subjekty

Podnikatelské subjekty a jejich efektivní fungování je základem rozvoje každého regionu, ve kterém žijí lidé bez ohledu na jeho charakter. Jejich nejdůležitější úloha spočívá v tvorbě pracovních příležitostí pro místní občany a finančního kapitálu (bohatství)

v území. Podnítit příchod podnikatelského subjektu do obce je možné nabídkou vhodné zasít'ované plochy, kvalitní infrastrukturou v obci a dostatkem kvalifikovaných pracovních sil v obci či v blízkém okolí (Binek, 2010).

3.6.4 Dokumenty ovlivňující rozvoj obce

Soustava dokumentů, které ovlivňují rozvoj obce (nebo mohou ovlivnit) se podle charakteru a způsobu pořizování rozděluje na: rozvojové dokumenty pořizované obcí, rozvojové dokumenty pořizované jinými subjekty a správní rozhodnutí.

Rozvojové dokumenty pořizované obcí

Reálné fungování místních samospráv prokázalo, že rozvoj a prosperita každé obce závisí na schopnosti místních zastupitelstev analyzovat problémy a rozhodovat s uvážením všech rizik v dlouhodobém horizontu. To usnadňují koncepční dokumenty, které v delším časovém horizontu určují základní „strategii“ rozvoje obce. V naší legislativě jsou zakotveny následující významné dokumenty (Kašparová, 2005).

Program rozvoje obce zaujímá úlohu primárního dokumentu, který slouží jako závazný výchozí materiál. Je vytvářen jako střednědobý či dlouhodobý dokument, pomocí kterého obec na svém území řídí veřejné a soukromé činnosti demografické, ekonomické, sociální, kulturní a ekologické povahy. Primárním významem je koordinace všeobecného rozvoje, který je společným zájmem obce, obyvatel a podnikatelských subjektů a zajišťuje blahobyt obce jako celku. Program rozvoje obce nemá pro jiné subjekty kromě samotných pořizovatelů obecně závazný charakter (Kolektiv autorů, 2008).

Místní program obnovy venkova je dokument, který je nejčastěji pořizován jako rozvojový dokument ve venkovských obcích. Na rozdíl od Programu rozvoje obce má přesně určený obsah a vztah k územnímu plánování. Schválený dokument municipalitu začleňuje do Programu obnovy venkova a dává jí tak možnost využívat jeho účelové dotace (Kašparová, 2005).

Územní plán obce a regulační plán patří mezi klasické dokumenty při tvorbě koncepce územního rozvoje. Zabývají se zejména územními aspekty rozvoje. Obsah a způsob jejich pořízení je určen závazným předpisem, konkrétně zákonem č. 184/2000 Sb., o stavebním řízení a územním plánování (Kolektiv autorů, 2008).

Rozvojové dokumenty pořizované jinými subjekty

Na rozvoj obcí mají vliv a do rozvojových dokumentů obcí vstupují i rozvojové záměry z dokumentů pořizovaných jinými subjekty, a to z těchto důvodů:

- podle platné legislativy musí být některé plány zpracovány a rozvoj obce musí být řízen v souladu s těmito plány (např. územní systémy ekologické stability)
- územní plán obce i regulační plán musí ze zákona respektovat závaznou část územního plánu velkého územního celku
- jestliže byl dokument pořízen, je povinnost jej využít (např. vymezení záplavového území se přebírá do územního plánu obce)
- do rozvojových dokumentů obcí je vhodné využít poznatků z jiných podkladů (oborových generelů, dílčích studií, plánu komplexních pozemkových úprav atd.)

Pro plánování rozvoje venkovských oblastí mají největší význam plány územních systémů ekologické stability, vodohospodářské plány, lesní hospodářské plány, plány komplexních pozemkových úprav a programy na zlepšení ekologické situace v krajině (Kašparová, 2005).

Správní rozhodnutí

Rozvoj obce a užití jejího území je regulováno rovněž správními rozhodnutími, která jsou vydávána státními orgány v rámci správního řízení a jsou platná pro dotčené subjekty. Vydaná správní rozhodnutí jsou nezbytnou součástí výchozích materiálů využívaných při tvorbě rozvojových dokumentů obce. V případě, že obec nemá závaznou územně plánovací dokumentaci či jiný rozvojový dokument, jsou platná správní rozhodnutí považována za hlavní podklad při vedení rozvoje obce (Kašparová, 2005).

4 Základní charakteristika obce Čechtice

4.1 Charakteristika a poloha obce

Obec Čechtice se nachází na hranici ve Středočeském kraji na hranici s krajem Vysočina. Je vzdálena 15 km od města Vlašim a 27 km od města Pelhřimov. Podle Českého statistického úřadu k 1. 1. 2015 v obci žilo 1379 obyvatel. Obec Čechtice má celkem 14 částí a to Čechtice, Černičí, Dobříkovice, Jeníkov, Krčmy, Malá Paseka, Nakvasovice, Nové Práchnany, Staré Práchnany, Otročice, Palčice, Růžkovy Lhotice, Sudislavice a Zhoř. Obec Čechtice tak tvoří ostatním částím obce přirozené centrum. Celková katastrální výměra je 3941 ha. Orná půda zabírá 55 %, jedna třetina výměry obce je zalesněná.

Tabulka 2: Lokalizace obce dle statistických jednotek

NUTS 1	Česká republika
NUTS 2	Střední Čechy
NUTS 3	Středočeský kraj
LAU 1	okres Benešov
LAU 2	obec Čechtice

Zdroj: Český statistický úřad, vlastní zpracování

4.2 Správa obce

Městys Čechtice je obec se samostatnou působností. Městys Čechtice vznikl ze zákona. Správu městyse vykonává zastupitelstvo městyse, které má 15 členů, v jehož čele stojí starosta, jímž je v současnosti pan František Nebřenský. Roli místostarosty plní paní Marie Marhanová. Dále se na výkonu správy podílí rada městyse, která má členů 5. Městys má zřízeny 3 výbory. Jsou to finanční výbor, kontrolní výbor a kulturní výbor.

Městys Čechtice zřizuje příspěvkové organizace a to Materskou školu Čechtice, Základní školu Čechtice, Dům s pečovatelskou službou SDH Čechtice a knihovnu.

Státní správu v přenesené působnosti obec vykonává pouze Stavební úřad a Matriční úřad. Na ostatní úřady musí občané dojíždět do Vlašimi nebo Benešova.

4.3 Obec ve vnějších vztazích

Obec Čechtice je sídlem a hlavním iniciátorem vzniku sdružení obcí Mikroregionu Želivka. Mikroregion Želivka byl založen jako dobrovolné sdružení obcí v okrese Benešov. Jeho členy je v současné době devatenáct obcí. Cílem sdružení je společný plánovaný rozvoj regionu, pro který byl zpracován Strategický plán rozvoje pro období let 2000 - 2015. Sídlem mikroregionu je obec Čechtice. Předsedou sdružení je starosta obce Bernartice, pan Jiří Bělský. Jeho zástupcem je starosta obce Blažejovice, pan Karel Říha (Mikroregion Želivka).

Čechtice jsou, jakožto součástí svazku obcí Mikroregion Želivka, členem MAS Posázaví a MAS Blaník. Členy druhé jmenované místní akční skupiny jsou i TJ Sokol Čechtice a ZŠ Čechtice.

Obec je členem dobrovolného svazku obcí BENE-BUS. Svazek byl založen za účelem financování dopravní obslužnosti obcí na Benešovsku. Sdružuje celkem 111 obcí v regionu.

Obec je dále členem svazku obcí EKOSO, jenž vzniklo pro účel provozování skládky odpadů v Trhovém Štěpánově.

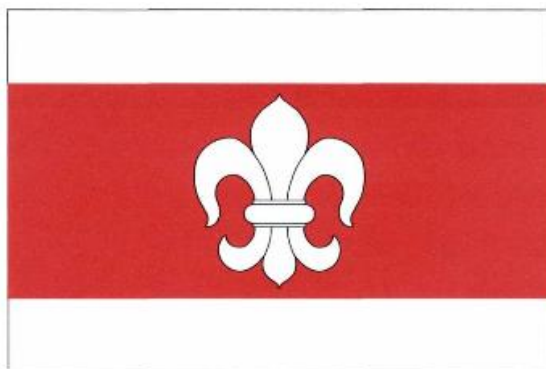
Obec Čechtice je dále členem Svazu měst a obcí České republiky.

4.4 Atributy obce

Znakem Čechtic je již od roku 1443 stříbrná lilie na červeném štítě. Znak Čechtice obdržely od Jana z Kralovic, jednoho z vlastníků, jenž ho měl ve svém rodovém erbu.

Vlajka vychází z erbu a jde o stříbrnou lilii v červenobílém poli.

Obrázek 7: Vlajka a znak obce Čechtice

Zdroj: www.mestys-cechtice.cz

4.5 Historie obce

První písemná zmínka je z roku 1315 a Čechtice jsou v ní označeny jako farní ves. V různých dokumentech, jak uvádí Antonín Profous v publikaci Místní jména v Čechách, jsou pak Čechtice psány jako Cziehticz, Čekšice, Čektice nebo Čekčice, v latinských textech Czeksiez, Cekssyez, Czechcicz či Czechcicz.

Čechtice zcela jistě existovaly na přelomu 13. a 14. století v době rozmachu českých a moravských měst. V té době vznikala z bývalých osad města a městečka jako centra řemesel, živností a obchodu. Vyšší koncentrace obyvatel a nová struktura společnosti si vyžádala i jiný způsob organizace, jsou jimi volené obecní správy. Ve 14. století stála v Čechticích vladyká tvrz. Podobná sídla byla i ve Lhoticích, v Sudislavicích, v Borovnici, v Kuňovicích a v Otročicích. V Křivsoudově je připomínán hrad. Z čechtických vladyků jsou v dokumentech zmiňováni bratři Jindřich, Vojislav a Slavko z Čechtice, k roku 1318 a k roku 1360 nezletilí bratři Václav a Heřman z Čechtice, jejichž poručníkem byl vladyka Beneš ze Zdislavic. Po nich připadla čechtická tvrz Tluksům. První z rodu, Oneš Tluksa, vlastnil původně Lhotice a Čechtice získal až později. Po něm následoval roku 1390 Hynek Tluksa z Čechtice. Jako další majitel je uváděn Jan z Kralovic, purkrabí Pražského hradu, který však v Čechticích údajně nikdy nebydlel. Z jeho rodového erbů byla do městského znaku převzata stříbrná lilie na červeném štítě. Když po smrti Jana roku 1457 chtěli královští úředníci předat celý majetek jeho nevlastnímu synovi z prvního manželství, Janovi ze Smilkova, našli však čechtickou tvrz pustou. Časem se zřítily a zmizela úplně. Zbyl po ní pouze název ulice „V Hradu“. Na zahradách domků je několik pozůstatků zdí, které by mohly být zbytky této stavby.

Velmi významným majitelem byl pro Čechtice Štěpán Střela z Rokyc, pán na Křivsoudově. Spojil čechtické a křivsoudovské panství v jedno a začal usilovat o povýšení Čechtice na městečko. Vybral si právě Čechtice, protože měly výhodnou polohu na křižovatce cest spojujících významná svobodná královská města. Od západu k východu to byla trasa Praha – Jihlava – Znojmo nebo Brno, na sever ležela Čáslav a Kutná Hora a k jihu směřovala cesta do Tábora, Písku a Českých Budějovic. Nejprve získal roku 1582 pro Čechtice právo pořádat do roka čtyři výroční trhy. Roku 1592 vyprosil u krále Rudolfa II. pro Čechtice právo vybírat mýto. Po smrti Štěpána Střely z Rokyc pokračoval jeho syn Jindřich Střela z Rokyc ve stejných záměrech. Dal městečku další výsady: předal Čechticím právo hrdební a soudní, dal čechtickým provozovat obchod, užívat obecní

rybníky i pastviny a právo vybírat daň z jarmarků. Navíc, a to byl v té době obrovský ústupek, odpustil všem občanům polní robotu a fůrování. Dále daroval čechtickým dům na náměstí, zvaný “komisní”. Majestátem z 6. ledna 1606 potvrdil všechny tyto výsady a započal výstavbu radnice. Městečko tedy dostalo svou radnici, kde zasedali konšelé v čele s purkmistrem. Už za předešlého majitele mělo při faře školu. Mělo také zámek, patrně na stejném místě, kde stojí dnešní zámecká budova. Během třicetileté války byly Čechtice několikrát vydrancovány procházejícím vojskem. V roce 1622 bylo celé panství panu Střelovi z Rokyc zabaveno. Panství bylo prodáno Hugovi z Hallweilu, který přišel s císařským vojskem odkudsi ze Švýcar. Po jeho smrti roku 1650 se o panství podělili jeho synové. Křivsoudov připadl Janu Šebastiánovi a Čechtice Janu Leopoldovi. Čechtický pán Jakub Leopold z Hallweilu si dal roku 1656 vystavět v Čechtích nový zámek, který stojí dodnes.

Jako v každém městečku žili i v Čechtích usedlí řemeslníci. Samotné řemeslo je však neuživilo, a tak při něm ještě obdělávali půdu. Předpokládá se, že čechtické panství stejně jako ostatní feudální panství, mívalo svého kováře, sedláře a doškáře. Sladovnické řemeslo bylo zastoupeno v Chrastovicích a Lhoticích, odkud se pivo dováželo i do Čechtí. Zde se tedy zcela jistě uplatnilo řemeslo šenkéřské v místní hospodě. Pokud Čechtice neměly miškaře neboli zvěroklestiče, s určitostí můžeme říci, že městečko navštěvoval v době trhů. Přicházeli sem i jiní vandrovní řemeslníci - brusíři, pilkaři, dráteníci a další. Tak jako jinde, kde pracovalo více mistrů a tovaryšů téhož řemesla, vznikaly i v Čechtích řemeslnické organizace - cechy. Každý cech měl svůj řád sepsaný v artikulích, kroj, znak, pečetidla, listiny, své zvyky. Několik pečetidel čechtických cechů je uloženo v benešovském archivu. V Čechtích se setkáváme s cechem řezníků, ševců, hrnčírů, kožešníků, provazníků, dále zde existoval sdružený cech zednický, kamenický, tesařský a truhlářský, cech krejčovský a postřihačský a cech pekařský a mlynářský (Turek, 2014).

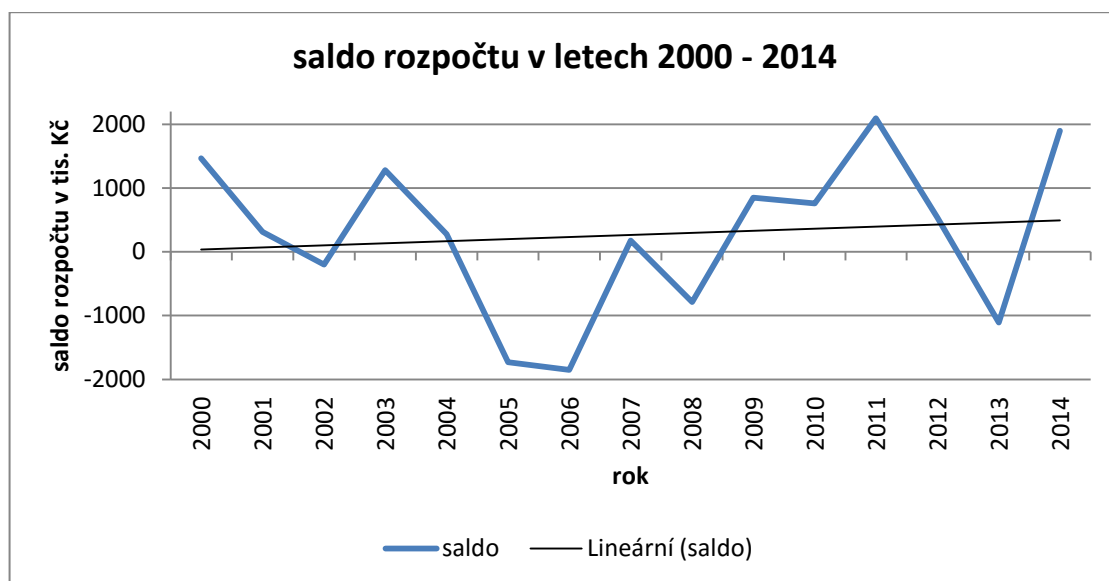
5 Analýza dosažených výsledků

5.1 Finanční ukazatele obce

5.1.1 Hospodaření obce

Obec Čechtice hospodaří v dlouhodobém horizontu s přebytkovým rozpočtem. Od roku 2000 do roku 2014 obec hospodařila s přebytkem 3 965 000 Kč. V grafu č. 2 je zobrazeno rozpočtové saldo v těchto letech. Schodky rozpočtu v některých letech způsobily velké investice obce, například v roce 2013 činila investice na výstavbu a údržbu místních inženýrských sítí 9 048 330 Kč. Obec v roce 2010 splatila úvěr ve výši 8 milionů korun, od té doby nemá žádné dluhy.

Graf 2: Saldo rozpočtu v letech 2000 - 2014

Zdroj: Rozpočet obce, vlastní zpracování

Samofinancování běžných výdajů

V následující tabulce je uvedeno, v jaké míře je obec schopna financovat běžné výdaje z vlastních příjmů. Ve sledovaném období na tom byla obec nejlépe v roce 2013, kdy schopnost samofinancování byla 135 %. V roce 2014 byla obec schopna z vlastních příjmů financovat pouze 93,79 % běžných výdajů.

Tabulka 3: Samofinancování běžných výdajů obce

Rok	Vlastní příjmy v tis. Kč	Běžné výdaje v tis. Kč	Samofinancování běžných výdajů v %
2012	27 051	23 031	117,45
2013	28 941	21 437	135,00
2014	29 522	31 476	93,79

Zdroj: Závěrečné účty obce, vlastní zpracování

5.1.2 Analýza příjmů

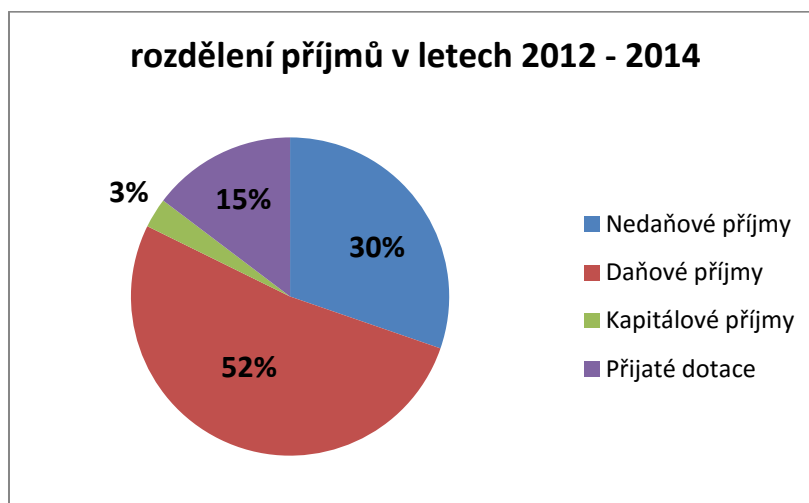
V následující tabulce jsou zobrazeny příjmy obce dle druhového členění za roky 2012, 2013 a 2014. Příjmy ve sledovaném období rostly. V roce 2013 je zjevný nárůst daňových příjmů, což způsobila změna rozpočtového určení daní. Obci se tak zvýšily příjmy zhruba o 6 milionů korun ročně. V roce 2014 pak byly nejvyšší přijaté dotace a to ve výši 9 177 000 Kč. Z grafu č. 3 je patrné, že největší podíl na příjmech mají příjmy daňové.

Tabulka 4: Příjmy obce v letech 2012, 2013, 2014 (v tis. Kč)

	2012	2013	2014
Nedaňové příjmy	11 558	8 665	10 137
Daňové příjmy	13 400	19 415	19 306
Kapitálové příjmy	2 093	861	79
Přijaté dotace	2 209	3 342	9 177
Celkové příjmy	29 260	32 283	38 699

Zdroj: Závěrečné účty obce, vlastní zpracování

Graf 3: Rozdělení příjmů v letech 2012 - 2014

Zdroj: Závěrečné účty obce, vlastní zpracování

Meziroční růst příjmů

Tabulka č. 4 zobrazuje meziroční růst příjmů. Ve sledovaném období příjmy obce stále rostou. V posledním sledovaném roce příjmy meziročně vzrostly téměř o 20 %.

Tabulka 5: Meziroční růst příjmů

Rok	Celkové příjmy bez návratných zdrojů sledovaného roku v tis. Kč	Celkové příjmy bez návratných zdrojů předchozího roku v tis. Kč	Meziroční růst příjmů v %
2012	29 260	27 615	105,96
2013	32 283	29 260	110,33
2014	38 699	32 283	119,87

Zdroj: Závěrečné účty obce, vlastní zpracování

Tabulka č. 5 zobrazuje, že ve sledovaném období rostly rovněž příjmy vlastní, ale nikoliv v takové míře jako příjmy celkové. V posledním roce pouze o 2 % oproti celkovým 20 %. Nárůst celkových výdajů v roce 2014 způsobila především výše přijatých dotací.

Tabulka 6: Meziroční růst vlastních příjmů

Rok	Vlastní příjmy sledovaného roku v tis. Kč	Vlastní příjmy předchozího roku v tis. Kč	Meziroční růst vlastních příjmů v %
2012	27 051	24 838	108,91
2013	28 941	27 051	106,99
2014	29 522	28 941	102,00

Zdroj: Závěrečné účty obce, vlastní zpracování

Finanční nezávislost

Finanční nezávislost je zachycen v tabulce č. 6. Nejvíce finančně nezávislá byla obec v roce 2012, kdy vlastní příjmy tvořily 92,45 % příjmů celkových. V dalších letech se snižuje. Je to opět způsobeno vyšším čerpáním dotací.

Tabulka 7: Finanční nezávislost obce

Rok	Vlastní příjmy v tis. Kč	Celkové příjmy v tis. Kč	Finanční nezávislost v %
2012	27 051	29 260	92,45
2013	28 941	32 283	89,65
2014	29 522	38 699	76,29

Zdroj: Závěrečné účty obce, vlastní zpracování

5.1.3 Analýza výdajů

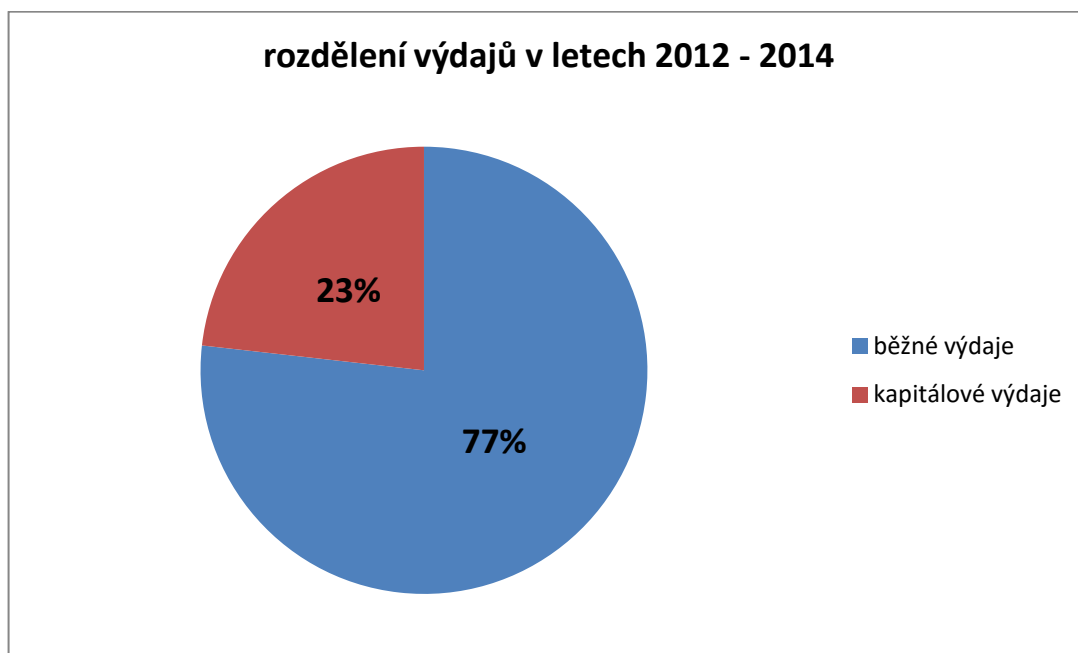
V následující tabulce jsou uvedeny výdaje obce v letech 2012, 2013, 2014. Z tabulky je patrné, že výdaje obce ve sledovaném období rostly. Ale vzhledem k tomu, že rostly i příjmy, je růst výdajů vítaný. Většinový podíl mají náklady běžné neboli provozní. Největší kapitálové výdaje nastaly v roce 2013, kdy proběhla výstavba teplovodu.

Tabulka 8: Výdaje obce v letech 2012, 2013, 2014 (v tis. Kč)

	2012	2013	2014
Běžné výdaje	23 031	21 437	31 476
Kapitálové výdaje	5 693	11 956	5 326
Výdaje celkem	28 724	33 393	36 802

Zdroj: Závěrečné účty obce, vlastní zpracování

Graf 4: Rozdělení výdajů v letech 2012 - 2014

Zdroj: Závěrečné účty obce, vlastní zpracování

Meziroční růst běžných výdajů

Následující tabulka zachycuje meziroční růst běžných nákladů obce. Běžné výdaje v prvních dvou letech klesaly, v roce 2014 ovšem vzrostly o 46,83 %.

Tabulka 9: Meziroční růst běžných výdajů

Rok	Běžné výdaje sledovaného roku v tis. Kč	Běžné výdaje minulého roku v tis. Kč	Meziroční růst běžných výdajů v %
2012	23 031	23 927	96,26
2013	21 437	23 031	93,08
2014	31 476	21 437	146,83

Zdroj: Závěrečné účty obce, vlastní zpracování

Meziroční růst investičních výdajů

Investiční výdaje obce meziročně výrazně rostly. V roce 2013 dosáhly vrcholu, kdy v obci proběhla již zmiňovaná výstavba teplovodu. V následujícím roce investiční výdaje klesly o 55,46 %.

Tabulka 10: Meziroční růst investičních výdajů

Rok	Investiční výdaje sledovaného roku v tis. Kč	Investiční výdaje minulého roku v tis. Kč	Meziroční růst investičních výdajů v %
2012	5 693	1 595	356,93
2013	11 956	5 693	210,01
2014	5 326	11 956	44,54

Zdroj: Závěrečné účty obce, vlastní zpracování

5.1.4 Shrnutí

Obec Čechtice dlouhodobě hospodaří s přebytkovým rozpočtem. Meziročně rostou příjmy do rozpočtu obce. Obec si finančně polepšila díky změně rozpočtového určení daní v roce 2013. Dále je obec úspěšným příjemcem dotací. Podle slov místostarostky se obec snaží své investice pokrýt vlastními zdroji a půjček využívají jen v mimořádných situacích. Plánovanou investici kupříkladu o rok odloží, aby ji byli schopni financovat samostatně. Další strategií obce je využívat maximálně dotačních programů. Pravidelně obce vypracovává projekty a následně soutěží o dotace, přestože je úspěšných jen část z nich. Mezi úspěšné lze jmenovat Dům s pečovatelskou službou či Spolkový dům.

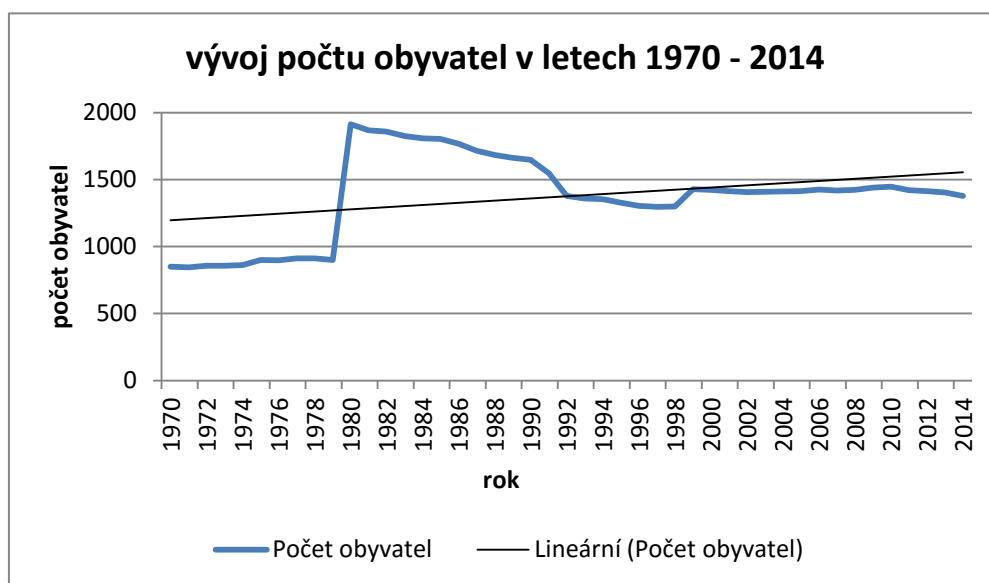
5.2 Demografické ukazatele

5.2.1 Vývoj počtu obyvatel

Dle Českého statistického úřadu žilo k 1. 1. 2015 v obci Čechtice 1379 obyvatel. Podrobný vývoj počtu obyvatel od roku 1970 zachycuje následující graf. Počet obyvatel od roku 1970 mírně rostl. V roce 1980 se počet výrazně zvýšil a to o celých 1014 obyvatel. Počet obyvatel obce se tedy více než zdvojnásobil a v obci v tomto roce žilo 1914 obyvatel. Tento skok způsobila změna územního členění, kdy se k Čechticím připojily další obce, konkrétně Borovnice, Černiči, Jeníkov, Nakvasovice, Otročice a Strojetic.

Od té doby je patrný klesající trend počtu obyvatel, k čemuž přispěly i další územní změny. Nejprve se v roce 1990 od obce odpojila a osamostatnila obec Borovnice, v roce 1991 ji následovala obec Strojeticice. Od roku 2000 se počet obyvatel pohybuje na vyrovnané hladině. Trendová křivka v grafu zachycuje dlouhodobý rostoucí trend počtu obyvatel.

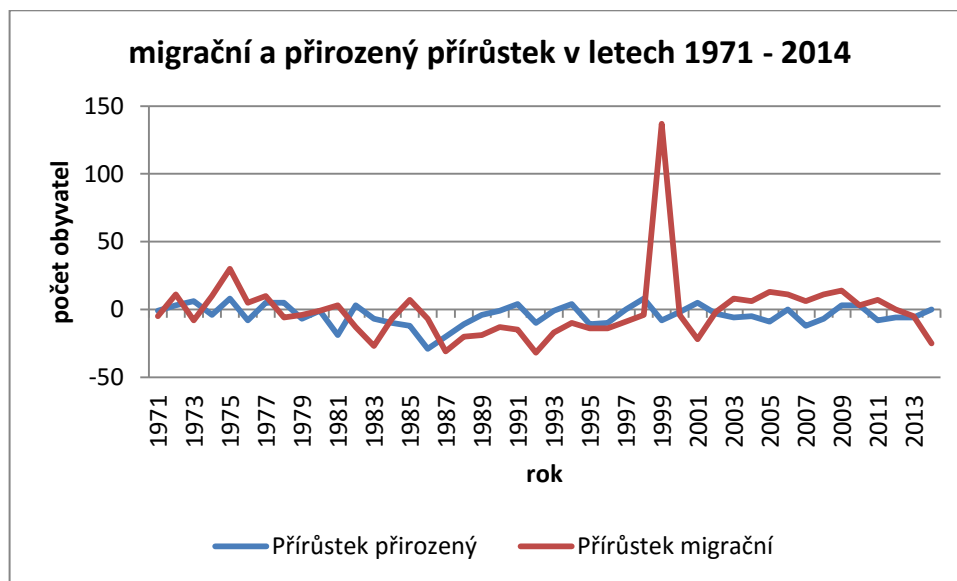
Graf 5: Vývoj počtu obyvatel v letech 1970 - 2014

Zdroj: Český statistický úřad, vlastní zpracování

Větší podíl na celkovém přírůstku obyvatel obce má dlouhodobě migrační přírůstek. Pro migrační přírůstek je významný rok 1999, kdy se do obce přistěhovalo 153 lidí a pouze 16 lidí se vystěhovalo. Migrační přírůstek tedy činil 137 obyvatel. Výrazně tomu přispělo dokončení projektu výstavby bytů v podkroví mateřské školy a v podkroví zdravotnického střediska. Dále zde intenzivně probíhala výstavba rodinných domů. Přirozený přírůstek je dlouhodobě, až na ojedinělé výjimky, v záporných hodnotách. Nejhorším rokem byl rok 1986, kdy v obci zemřelo 42 obyvatel a narodilo se jich pouze 13. Vývoj přirozeného a migračního přírůstku zachycuje následující graf.

Graf 6: Migrační a přirozený přírůstek obyvatel v letech 1971 - 2014

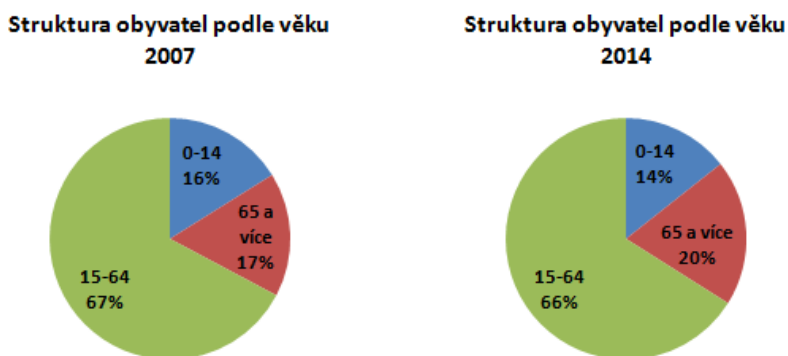

Zdroj: Český statistický úřad, vlastní zpracování

5.2.2 Věková struktura obyvatel

V následujícím grafu je zachycena změna struktury obyvatelstva podle věkových skupin v letech 2007 a 2014. Nejpočetnější je věková skupina 15 – 64 let, která v roce 2014 mírně klesla. Druhou nejpočetnější skupinou je věková skupina 65 let a více, která ve sledovaném období vzrostla o 3 %. Nejmladší věková skupina 0-14 let ve sledovaném období klesla.

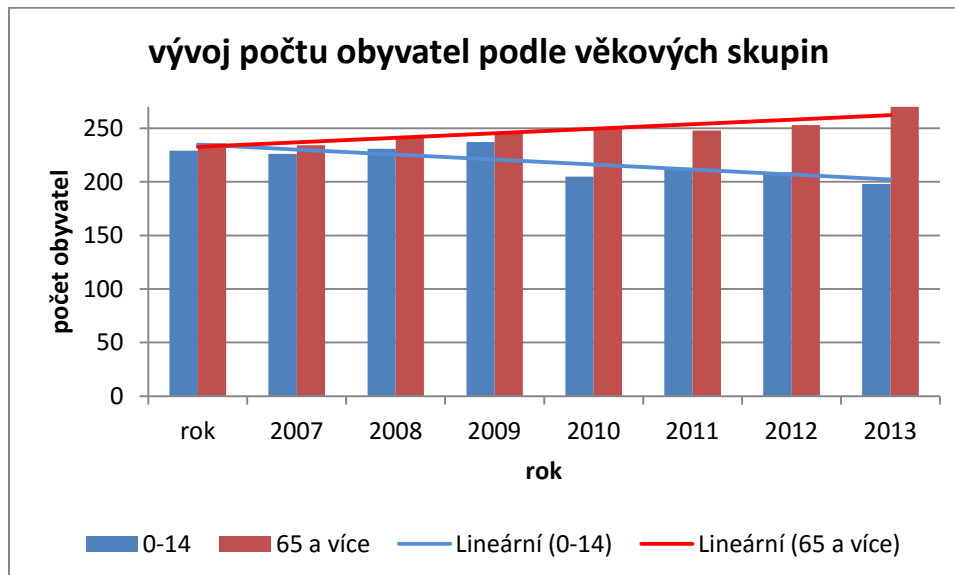
Graf 7: Věková struktura obyvatel v letech 2007 a 2014

Zdroj: Český statistický úřad, vlastní zpracování

Na následujícím grafu je patrné, že počet obyvatel ve věkové skupině 0 – 14 let skutečně klesá a naopak počet obyvatel ve věkové skupině 65 let a více roste.

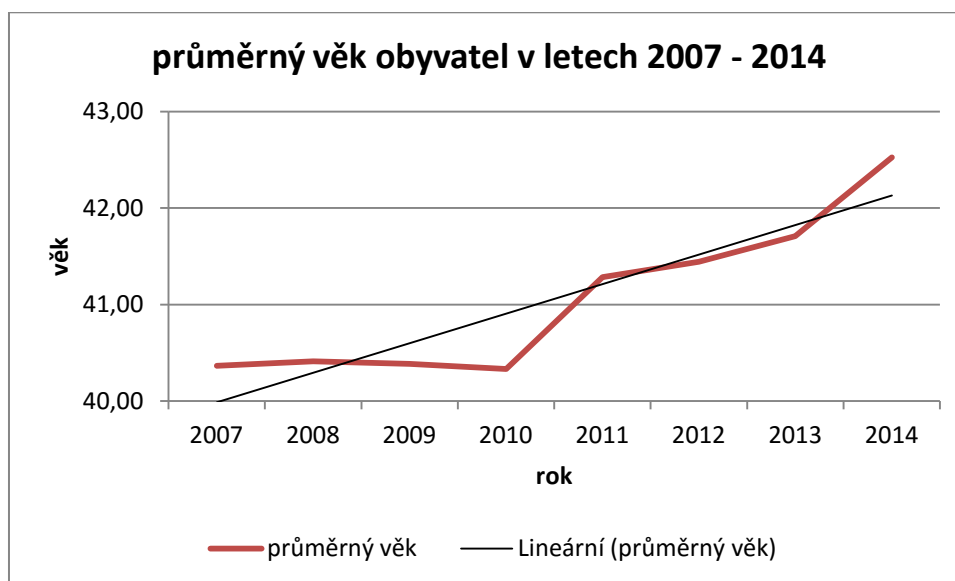
Graf 8: Vývoj počtu obyvatel podle věkových skupin

Zdroj: Český statistický úřad, vlastní zpracování

V České republice byl k 31. 12. 2014 podle údajů Českého statistického úřadu průměrný věk 41,7 let. Ve Středočeském kraji byl pouze 40,7 let. V Čechticích byl průměrný věk 42,5 let, což je vyšší v krajském i celorepublikovém porovnání. Z následujícího grafu je patrný problém obce a to stárnutí obyvatel.

Graf 9: Průměrný věk obyvatel v letech 2007 - 2014

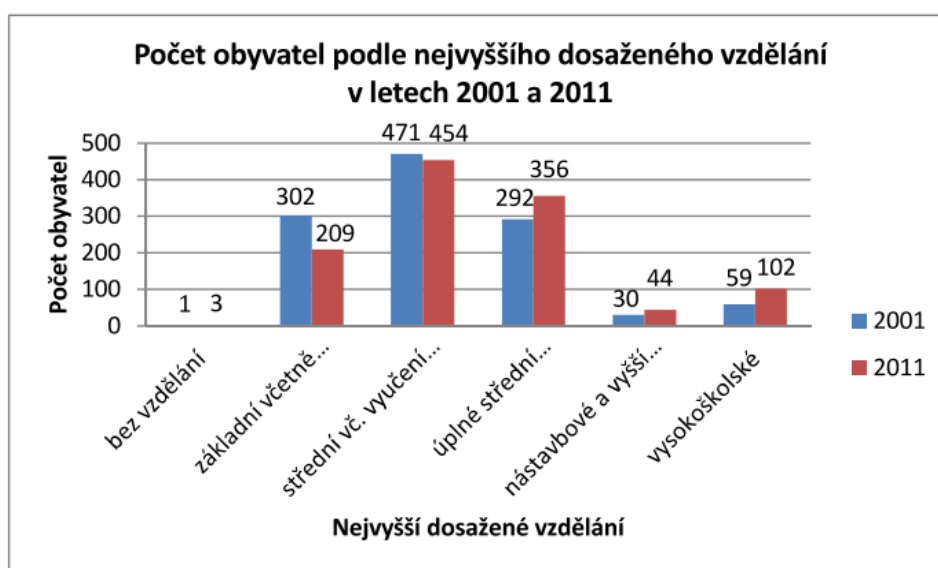
Zdroj: Český statistický úřad, vlastní zpracování

Stárnutí obyvatel představuje problém pro většinu obcí, tak jako pro celou Českou republiku. Bude-li pokračovat tento trend stárnutí populace, může to pro obec znamenat řadu problémů. V souvislosti s úbytkem nejmladší věkové skupiny (0 – 14 let) mohou v budoucnu nastat problémy s naplněností mateřské a základní školy. Naopak při nárůstu nejstarší věkové skupiny (65 let a více) se budou zvyšovat náklady na zajištění sociálních služeb. V neposlední řadě snižování věkové skupiny v produktivním věku (15 – 64 let) může mít za následek snižování příjmů do rozpočtu obce.

5.2.3 Vzdělanost obyvatel

V následujícím grafu jsou znázorněny počty obyvatel podle nejvyššího dosaženého vzdělání. Na první pohled je patrné, že se úroveň vzdělání zvyšuje. Počet obyvatel se základním vzděláním a středním vzděláním včetně vyučení klesá a na druhé straně roste počet obyvatel se středním vzděláním s maturitou, nástavbovým a vyšším vzděláním a vysokoškolským vzděláním. Nejvýznamnější je růst obyvatel s vysokoškolským vzděláním a to z 59 obyvatel v roce 2001 na 102 obyvatel v roce 2011. Vzhledem k počtu obyvatel studujících na vysokých školách se dá předpokládat další nárůst. Předpokladem pro rozvoj obce je udržení mladých lidí s vysokoškolským vzděláním v obci. Místní politické strany by se měly snažit mezi sebe začlenit mladé vysokoškolsky vzdělané občany a dále je zapojovat do projektů realizovaných v obci.

Graf 10: Počet obyvatel podle nejvyššího dosaženého vzdělání v letech 2001 a 2011

Zdroj: Český statistický úřad, vlastní zpracování

5.3 Ekonomické ukazatele

5.3.1 Významní zaměstnavatelé

Nejvýznamnějším zaměstnavatelem v obci je Zemědělské družstvo Čechtice, které zaměstnává 95 lidí. Bylo založeno v roce 1950. Družstvo se v rostlinné výrobě zaměřuje především na pěstování sadbových brambor. Dále pěstuje obilniny, řepku a kukuřici. V oblasti živočišné výroby je družstvo zaměřeno na chov skotu a produkci mléka.

Dalším významným zaměstnavatelem je firma Fremis, a.s. se sídlem Čechtice, náměstí Dr. Tyrše 13. Nabízí téměř 30 pracovních míst. Firma byla založena v roce 1992. Zabývá se výrobou a mícháním krmných směsí a dále nabízí poradenství a servis v oblasti krmných směsí. V obci působí velká řada drobných podnikatelů a živnostníků, kteří ve velké míře podporují zaměstnanost v obci.

Terciální sektor poskytuje další pracovní místa v obci, ať už to jsou obchody, služby, školství, zdravotnictví a další. Úřad městyse zaměstnává 18 lidí.

Ekonomicky aktivní lidé, kteří nenajdou v obci své uplatnění, jsou nuceni dojíždět do zaměstnání mimo obec. Podle výsledků Sčítání lidu, domů a bytů 2011 vyjíždělo mimo obec do zaměstnání 250 lidí z 645 zaměstnaných lidí. Nejbližším významným zaměstnavatelem mimo obec je společnost Sellier & Bellot, a.s. se sídlem ve Vlašimi, která má klíčovou pozici v české muniční výrobě a řadí se mezi nejstarší strojírenské firmy v České republice. Její výrobky jsou produkovány nepřetržitě od roku 1825. V současnosti zaměstnává okolo 1400 lidí (Turek, 2014).

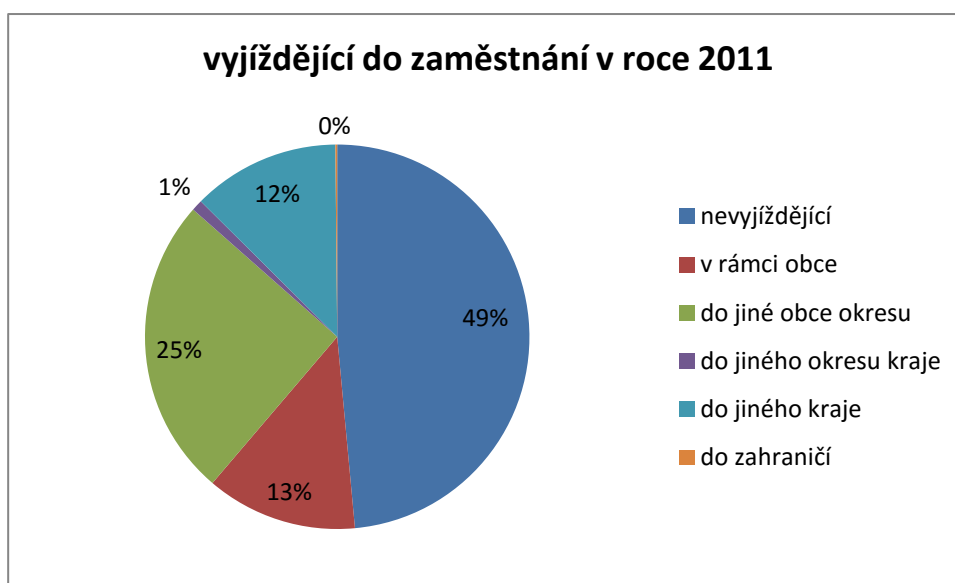
5.3.2 Nezaměstnanost

Podle údajů Ministerstva práce a sociálních věcí byl k 31. prosinci 2015 počet nezaměstnaných osob v České republice 236,9 tis. Meziročně klesl o 68,3 tis. Míra nezaměstnanosti klesla na 4,5 % a je spolu s Německem vůbec nejnižší v celé Evropské Unii. Ve Středočeském kraji byl v prosinci 2015 podíl nezaměstnaných 5,41 %. V okrese Benešov byl podíl nezaměstnaných pouze 3,8 %, což byl třetí nejnižší podíl ve Středočeském kraji za okresy Praha-Východ, Praha-Západ a Mladá Boleslav. Přímou v obci Čechtice byl podíl nezaměstnaných zhruba 3 %. Tato hodnota je výrazně nižší ve srovnání celorepublikovém, krajském i okresním. Je to dáno tím, že je v obci relativně

hodně pracovních míst a tato místa jsou obsazována převážně místními lidmi. Dalším faktorem je blízkost města Vlašim, kde je několik velkých zaměstnavatelů.

Následující graf zachycuje podíly obyvatel vyjíždějících do zaměstnání podle výsledků Sčítání lidu, domů a bytu 2011. Více než polovina zaměstnaných dojíždí do zaměstnání. V rámci obce vyjíždí do zaměstnání 13 % zaměstnaných, do jiné obce okresu 25 %, do jiného okresu kraje pouze 1 %, do jiného kraje 12 % a do zahraničí vyjíždí 1 člověk. Relativně vysoký počet vyjíždějících do jiného kraje má na svědomí poloha obce téměř na hranici krajů Středočeského a Vysočiny.

Graf 11: Vyjíždějící do zaměstnání v roce 2011

Zdroj: Český statistický úřad, vlastní zpracování

5.4 Bydlení a občanská vybavenost

5.4.1 Bydlení

Obec Čechtice je typickou obcí s kruhovým uspořádáním. Centrum obce tvoří rozlehlé Náměstí Dr. Tyrše, jehož dominantou je nově opravená kašna. Obyvatelé zde žijí převážně v rodinných domech. Ačkoliv obec tvořily hlavně hospodářské stavby, dnes jich zde mnoho nenajdeme. Naproti tomu v okolních částech obce, jako jsou například Nakvasovice, Palčice, Jeníkov a další, jsou většinou zastavbou právě hospodářské usedlosti. Přímo v Čechticích je 366 popisných čísel. Z toho je 7 bytových domů, kde je dohromady 32 bytů. Všechny byty jsou v osobním vlastnictví. Byty, které má

ve vlastnictví obec, se nachází v podkroví zrekonstruované budovy školky, v podkroví zdravotnického střediska, v domě s pečovatelskou službou a jeden v budově základní školy (Turek, 2014).

V současnosti probíhá nová výstavba rodinných domů na nově vybudovaných stavebních parcelách „u Vojtěcha“ a v části obce Jeníkov. Podle slov místostarostky mají další stavební parcely vzniknout v horizontu několika jednotek let.

5.4.2 Zdravotnictví a sociální péče

V obci se nachází zdravotní středisko, kde v současné době působí celkem 4 lékaři. Jedná se o praktického lékaře, lékaře pro děti a dorost, ženského lékaře a zubního lékaře. V budově zdravotního střediska se rovněž nachází lékárna. V obci nefunguje lékařská pohotovost. Občané musí dojíždět do nemocnic v Benešově u Prahy nebo do Pelhřimova.

V roce 2004 byl v obci postaven a v lednu 2005 otevřen dům s pečovatelskou službou. V domě je 23 bytů, které jsou určeny pro seniory. V současné době jsou všechny byty obsazené. Byty jsou velké zhruba 32 – 34 m a každý byt má svou vlastní koupelnu a kuchyň. V domě jsou zaměstnány 2 pečovatelky, které jsou seniorům k dispozici (Turek, 2014).

5.4.3 Školství

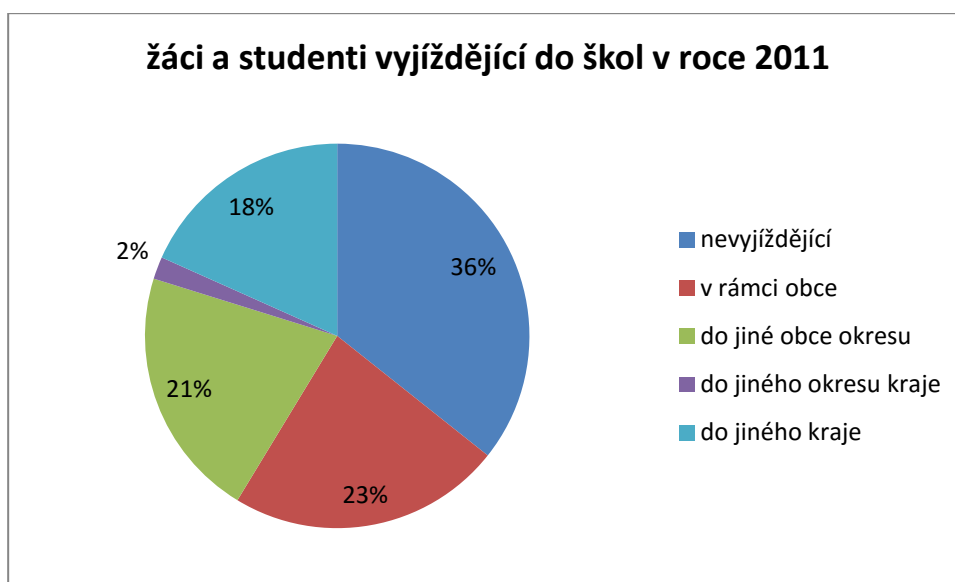
V obci se nachází mateřská škola, která byla v roce 2012 rekonstruována. Ve školce jsou 3 třídy a kapacita školky je 90 dětí. V současnosti je ve školce přihlášeno 86 dětí.

Obec v Čechticích zřizuje základní školu. Stávající budova byla postavena a otevřena roku 1996. Škola neslouží jen místním dětem, ale dojíždí sem děti z 18 okolních vesnic. Současný problém základních škol na venkově s ubývajícím počtem žáků se zdejší škole zatím vyhýbá. Od otevření nové budovy počet žáků klesal, ale v posledních letech začal stoupat. Dnes školu navštěvuje 215 žáků. Ve škole je v provozu i školní jídelna, která mimo obědů zajišťuje žákům i svačinky. Součástí budovy školy je tělocvična, která je po celý rok pronajímána místním občanům pro volnočasové aktivity.

Střední škola se v obci nenachází. Studenti nejčastěji dojíždí do Vlašimi, kde je gymnázium, obchodní akademie, střední průmyslová škola a střední odborné učiliště. Dále pak do Benešova popřípadě do Pelhřimova nebo na vysoké školy do velkých měst.

Z následujícího grafu je patrné, že do škol je nuceno dojíždět 64 % žáků a studentů. Nejvíce vyjíždí žáků do základní školy v rámci obce a to 23 %. Do jiné obce okresu vyjíždí 21 %, to se jedná především o studenty středních škol. 18 % žáků a studentů vyjíždí do jiného kraje, zde je největší podíl studentů vysokých škol.

Graf 12: Žáci a studenti vyjíždějící do škol v roce 2011

Zdroj: Český statistický úřad, vlastní zpracování

5.4.4 Obchody a služby

Obec disponuje pouze základní nabídkou obchodů a služeb pro občany. Nachází se zde pobočka České pošty, knihovna, kadeřnictví, 2 autoservisy, čerpací stanice, 4 vodoinstalace, zámečnictví, velkoobchod papírem. Z obchodů jsou to především 2 samoobsluhy, večerka, elektro, second hand, květiny nebo průmyslové zboží.

V obci jsou v současnosti v provozu 2 restaurace, které celoročně nabízejí polední menu. V dolní části náměstí stojí historický zámek, který byl kompletně zrekonstruován a je v něm čtyřhvězdičkový all-inclusive seminar&relax hotel se školicím centrem, které své služby nabízí především korporátním klientům, ale nabízí i relaxační víkendy či letní dovolené. Na Jizbickém kopci se uprostřed lesů nachází rekreační středisko Jizbice pod Blaníkem, jehož součástí je hotel a chatky. Areál je využíván převážně tábory a školami.

Obchody a služby jsou v obci omezené pouze na ty základní vzhledem k její velikosti. Za ostatními potřebami občané dojíždí do blízké Vlašimi, dále do Benešova nebo až do Prahy.

Důležitou službu občanům plní Policie ČR, která má v obci své oddělení. Dohlíží zde na bezpečnost a vede ke snížení kriminality (Turek, 2014).

5.5 Doprava a technická infrastruktura

5.5.1 Doprava

Čechtice protíná významná historická stezka, která vedla z Prahy do Pelhřimova a dále do Jihlavy. Dnes se jedná o silnici 112, která vede z Benešova přes Vlašim, Pelhřimov, Telč až do Želetavy. Tuto silnici v obci křížuje silnice 150 vedoucí z Votic do Havlíčkova Brodu. Okolní vesnice jsou s obcí spojeny silnicemi III. třídy. V sedm kilometrů vzdáleném Lokti u Čechtíc je nájezd na 66. kilometru dálnice D1, čili je zde dobrá dopravní dostupnost do Prahy a Brna. Údržbu komunikací v obci a okolí zajišťuje firma ČNES, a.s., která má v Čechtících své středisko.

Autobusovou dopravu v obci zajišťuje společnost ČSAD Benešov, která zajišťuje zejména místní dopravu. Obec Čechtice má výhodu ve své poloze. Nachází se na pravidelných linkách Pelhřimov – Praha, Ledec nad Sázavou – Praha, Humpolec – Praha, Počátky – Praha, Jihlava – Praha, které zajišťují společnosti ARRIVA Praha s.r.o. a ICOM Transport s.r.o. Autobusová dostupnost v obci je tak na velmi dobré úrovni (Turek, 2014).

5.5.2 Technická infrastruktura

Výrobu a distribuci pitné vody a kanalizační síť v obci provozuje firma Vodak Humpolec s.r.o. Společnost ČEZ a.s. v obci zajišťuje zásobování elektrickou energií. Plyn do obce zaveden není.

V obci stojí vysílače tří největších mobilních operátorů u nás a to T-Mobile, O2 a Vodafone. Ve většině částí obce je plné pokrytí mobilním signálem, nicméně v několika částech obce je pokrytí slabé, například v Palčicích nebo ve Zhoří. Telekomunikační síť v obci provozuje společnost Telefónica O2. Připojení k internetu je v obci na dobré úrovni.

Je možnost výběru z nabídek několika společností. Poskytovatelem připojení k internetu je i Městys Čechtice (Turek, 2014).

Ve druhé polovině roku 2013 proběhla v obci realizace projektu vybudování teplovodu, který přivádí přebytečné teplo z bioplynové stanice ZD Čechtice do budovy základní školy. Na trase teplovodu jsou k němu připojeny některé budovy, například radnice, sokolovna, dům s pečovatelskou službou, kanceláře ZD Čechtice a některé rodinné domy. Za tento projekt získala obec oranžovou stuhu v soutěži Vesnice roku za spolupráci obce se zemědělským subjektem.

5.6 Občanská sdružení

V obci Čechtice je aktivních několik občanských sdružení, které jsou nedílnou součástí rozvoje obce. V současné době v obci funguje Sbor dobrovolných hasičů Čechtice, který svou činnost začal již v roce 1877. Sbor má 135 členů, starostou sboru je pan Vladimír Papež starší. Jelikož se jedná o poloprofesionální hasičský sbor, má svou vlastní zásahovou jednotku, která čítá 15 členů a zúčastní se zhruba 35 výjezdů za rok (Hasiči Čechtice).

Dalším sdružením v obci je TJ Sokol Čechtice. Čechtickou organizaci Sokola založil v Křivsoudově bratr Sedlák v roce 1913. První vystoupení Jednoty sokolské proběhlo 5. 7. 1914 ve dvoře dnes již zbouraného hostince U Marešů. Činnost Sokola sice přerušily obě světové války, ale po nich byla vždy opět obnovena. Pod hlavičkou Sokola vystupovali místní fotbalisté a další sportovci, ale také ochotníci a Sokol zajišťoval místní kino (Městys Čechtice). V současné době má Sokol 4 fotbalové týmy a volejbalové družstvo. Sokol celoročně nabízí cvičení pro místní občany, ať už se jedná o cvičení pro nejmenší, cvičení pro muže nebo cvičení pro ženy. V červnu roku 2013 v obci proběhla slavnost u příležitosti výročí 100 let od založení Sokola.

V obci dále funguje Myslivecké sdružení Vysočina Čechtice. Čechtičtí myslivci kromě péče o revír brigádnicky sází stromky a sklízí seno ze špatně přístupných ploch. Pořádají pravidelné hony a celoroční odstřel škodné (Městys Čechtice).

V Čechticích také působí organizace Českého svazu včelařů, která vznikla v roce 1908. Je nejstarší včelařskou organizací na Vlašimsku. Mezi včelaře patří hlavně občané staršího věku, kteří se prostřednictvím zájmových kroužků snaží vychovat své mladé nástupce (Městys Čechtice).

Dále v obci působí Český svaz chovatelů a Český zahrádkářský svaz. Nejmladším občanským sdružením v obci je sdružení Přátelé Strnadovy třicítky, které vzniklo v roce 2011.

5.7 Kultura a sport v obci

5.7.1 Kulturní a sportovní události

Obec Čechtice v posledních letech nabízí pestrý kulturní program. Každoročně se zde koná několik větších či menších již tradičních kulturních akcí. Nejvýznamnější kulturní akcí v obci je hudební festival „Čechtická lilie“, zaměřený na folk a country, který se koná každý srpen. V areálu rekreačního střediska Jizbice pod Bláníkem je každoročně pořádán sraz amerických aut a vyhlášený motosraz Jawáč. Významná je rovněž plesová sezóna, kdy místní občanská sdružení pořádají 5 plesů. Jde o myslivecký ples, sokolský ples, hasičský ples, cyklistický ples a školní ples. Během roku se v obci koná mnoho dalších menších kulturních akcí. Může to být například dětský den, lampionový průvod zakončený ohňostrojem, drakiáda, vánoční zpívání u stromečku, vánoční koncerty, přednášky a semináře a mnoho dalšího. Obec navíc v minulých letech zakoupila autobus a i díky tomu pořádá časté zájezdy za památkami a kulturou. V roce 2015 v obci proběhla velká oslava 700 let existence Čechtice, při níž byla odhalena opravená kašna na náměstí.

Kromě fotbalových zápasů ve fotbalové sezóně se v obci konají každoroční sportovní akce. Vždy 8. května probíhá v obci běžecký závod s názvem „Memoriál obětí fašismu“, jehož se uskutečnilo již 45 ročníků. Závod je určen pro všechny věkové kategorie a je součástí celoročního běžeckého seriálu „Běžec Podblanicka“. Závodníci jsou rozřazeni podle věku a tomu přísluší délka závodu. Nejdelší trasa závodu je 6 kilometrů. Závodu se zúčastňuje okolo stovky závodníků. Další významnou sportovní událostí je cyklistický závod Strnadova třicítka, jehož proběhlo již 28 ročníků. Jedná se o časovku jednotlivců na 30 kilometrů. Závod startuje a končí v Růžkových Lhoticích. Fotbalový oddíl Sokolu Čechtice každoročně pořádá fotbalový turnaj „Memoriál bratří Lapáčeků“. Další sportovní událostí je dálkový pochod Čechtická luna, kterého proběhlo již 23 ročníků. Pochod trvá 3 dny a délka pochodu je 70 kilometrů. Dále se v obci každý rok koná soutěž v požárním útoku.

5.7.2 Památky na území obce

Nejvýznamnější památkou na území obce je barokní zámek v Růžkových Lhoticích. Byl postaven v 18. století a za svého života zde trávil čas hudební skladatel Bedřich Smetana. Dnes je v zámku umístěno muzeum provázející jeho životem. V Čechticích na náměstí stojí také barokní zámek. Postaven byl v letech 1655-1658. V minulosti v něm byla umístěna mimo jiné škola, dnes je v něm hotel.

Na náměstí dále stojí budova radnice, která byla postavena roku 1606 v renesančním slohu. Dnes je sídlem úřadu městyse. Na území obce najdeme rovněž 3 kostely, a to kostel sv. Jakuba v Čechticích, kostel Nanebevzetí Panny Marie ve Zhoří a kostel sv. Kateřiny v Jeníkově.

5.7.3 Slavné osobnosti

Ferdinand Antonín Čenský

Ferdinand Čenský byl vlastenecký novinář a spisovatel a důstojník rakouské armády. Zvláštní, ale skutečná kombinace. V roce 1829 se narodil v Čechticích. Studoval na gymnáziu v Praze a v Německém (dnes Havlíčkově) Brodě, později absolvoval filozofická studia v Praze. Jeho oborem se stala žurnalistika, spolu s Liblínským a Vávrou redigoval Pražský večerní list. Ten byl po nástupu Bachova absolutismu v roce 1851 zastaven, Čenský byl vězněn a pak násilím vřazen jako voják k 11. pěšímu pluku. Armáda ho však nezdolala, z různých míst, kam se s armádou dostal, posílal příspěvky do Pražských novin, drobná beletristická dílka pak uveřejňoval v brněnské „Koledě“. V roce 1859 se dožil povýšení do důstojnického stavu a účastnil se obou italských válek v letech 1859 a 1866. V roce 1869 se stal učitelem češtiny na vojenské akademii ve vídeňském Novém Městě. Tato profese také ovlivnila budoucí tituly jeho knih. Napsal například „Vojenský slovník německo-český“, „Vojenskou čítanku“ a zajímavou studii „Česká válka od roku 1618 do roku 1622“. V roce 1886 odešel do výslužby a usadil se v Praze, kde o rok později zemřel a byl pochován na Olšanských hřbitovech mezi dalšími českými vlastenci (Fialová, 1993). V roce 1929 byla v Čechticích odhalena bronzová deska připomínající tohoto slavného rodáka, před pár lety bohužel za nejasných okolností zmizela.

Bedřich Smetana

Významný český hudební skladatel v letech 1835 - 1944 pobýval na zámku v Růžkových Lhoticích, který patřil jeho rodičům. V roce 1840 se šestnáctiletý Bedřich Smetana stal hlavní postavou hudební akademie uspořádané v čechtickém zámku (Fialová, 1993).

Bohuslav z Čechtice

Ten byl dlouho mylně považován za autora slavného husitského chorálu „Ktož jsou boží bojovníci“. Ačkoli tomu tak není, přesto se významně zapsal do dějin českého písemnictví, a sice jako iniciátor vzniku známého Jenského kodexu z přelomu 15. a 16. století.

Zdeněk Svěrák

Mezi slavné osobnosti obce lze zařadit i tohoto herce, scénáristu a režiséra, který vlastní chalupu v Růžkových Lhoticích. V Čechtích má mnoho přátel a není mu cizí navštěvovat kulturní akce v obci. V mnoha rozhovorech již přiznal, že zde čerpal náměty na film „Vesničko, má středisková“, konkrétně pan Pávek a Otík mají mít skutečný předobraz právě v Čechtích.

5.8 Shrnutí kapitoly

Analýza hospodaření obce prokázala, že obec je na tom po finanční stránce dobře. Dlouhodobě hospodaří s přebytkovým rozpočtem. Od roku 2000 do roku 2014 byl přebytek rozpočtu 3 965 000 Kč. Obec je schopna samofinancovat běžné výdaje. Příjmy do rozpočtu obce meziročně rostou a to především díky čerpání dotací. V závislosti s růstem příjmů rostou meziročně i výdaje.

Počet obyvatel obce má v dlouhodobém horizontu rostoucí trend. Největší nárůst obyvatel nastal v roce 1980, kdy se k obci připojily další obce. V tom roce v obci žilo 1914 obyvatel. Změny v počtu obyvatel jsou především migračního charakteru. V obci žije mírně více žen než mužů. Věková skupina je nejvíce zastoupena 15 – 64 let. Bylo prokázáno mírné stárnutí populace v obci. Stejně jako v celé republice i v Čechtích se zvyšuje vzdělanost obyvatel. Přibývá a předpokládá se, že stále bude přibývat vysokoškolsky vzdělaných obyvatel.

V Čechticích je nízká míra nezaměstnanosti (3 %) v porovnání s celorepublikovou (4,5%), krajskou (5,41 %) i okresní (3,8 %) mírou nezaměstnanosti. V obci je několik významných zaměstnavatelů. Nejvýznamnější je Zemědělské družstvo Čechtice (95 zaměstnanců), dále pak Fremis a.s. (30 zaměstnanců). Další výhodou je blízkost města Vlašim, kde je vysoká nabídka práce (např. Sellier & Bellot – 1400 zaměstnanců) a dobrá dopravní dostupnost do dalších měst (Pelhřimov, Benešov, Praha).

Občanská vybavenost obce prošla významným rozvojem v posledních letech. Byly zde realizovány projekty základní škola, mateřská škola, dům s pečovatelskou službou, zdravotnické středisko a další neméně významné projekty.

6 Rozvoj obce pohledem občanů

Pro zhodnocení sociálního a ekonomického rozvoje obce je velmi důležitý názor občanů obce. V období od 7. ledna 2016 do 7. března 2016 bylo v obci provedeno dotazníkové šetření, jež bylo zaměřeno na spokojenost občanů s kvalitou života v obci, práci zastupitelstva a v neposlední řadě na dosavadní rozvoj obce a jeho budoucí směřování. Dotazníkové šetření slouží jako nástroj pro interpretaci názorů občanů a dále slouží jako podklad pro vypracování rozvojového projektu.

Dotazník se skládal z průvodního dopisu a dále z otázek rozčleněných do dvou částí. Úkolem první části otázek bylo rozdělení respondentů do skupin a to podle pohlaví, věku a místa bydliště. Druhá část otázek byla zaměřena na život v obci, participaci občanů, rozvoj obce, názory, potřeby a námitky občanů. Otázky byly různých typů, zaškrťovací s jednou možností, zaškrťovací s více možnostmi i otevřené otázky.

Dotazník byl vytvořen v online podobě. Občané byli osobně žádáni o vyplnění dotazníku, dále byl odkaz na dotazník inzerován v místním zpravodaji Čechtické noviny. Vzhledem k online podobě dotazníku byli občané v nejstarší věkové skupině osobně navštíveni a dotazník byl společně vyplněn.

Cílem tohoto výzkumu je zjistit spokojenost občanů s životem v obci, s odvedenou prací zastupitelstva a názory na dosavadní rozvoj obce. Dále je pak cílem zjistit, co občanům v obci nejvíce chybí a na základě tohoto zjištění navrhnout rozvojový projekt v obci.

6.1 Soubor respondentů

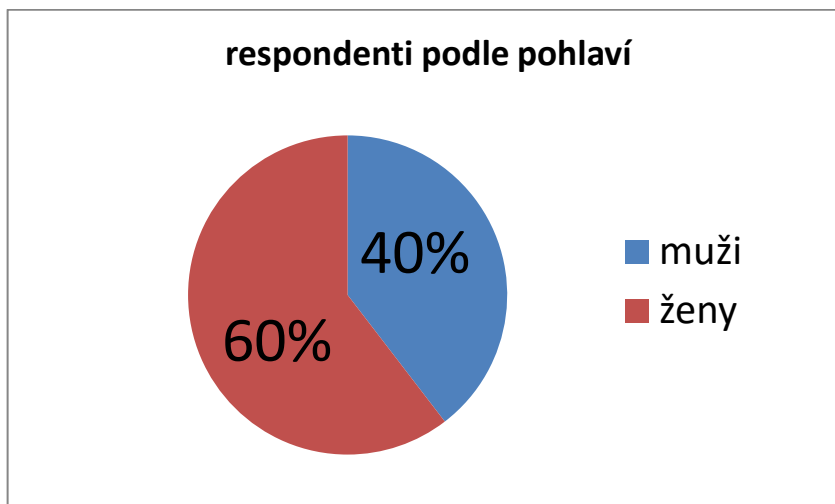
Do výběru zkoumaného souboru respondentů byla vybrána populace obce Čechtice ve věku starší 15 let a výše, tj. celkem 1197 obyvatel. Dotazníkového šetření se zúčastnilo 235 obyvatel, což je 19,63 % z vybraného souboru. První část otázek rozdělila respondenty na skupiny podle pohlaví, věku a místa bydliště.

Respondenti podle pohlaví

Z celkového počtu respondentů 235 převládá počet žen s podílem 60,43 % nad počtem mužů s podílem 39,57 %. V absolutních hodnotách je to 142 žen a 93 mužů.

Tento poměr může být spojen se skutečností, že v obci žije mírně více žen než mužů, nicméně je to spíše dáno vyšší ochotou u žen.

Graf 13: Respondenti podle pohlaví

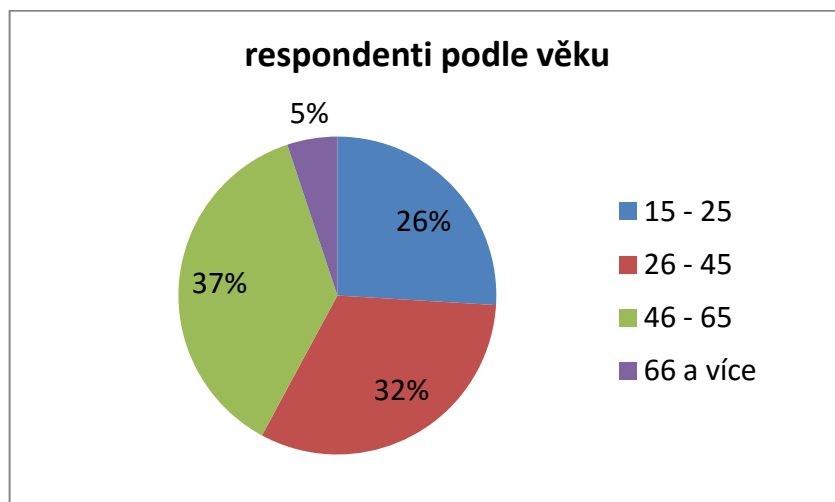

Zdroj: vlastní výpočty, vlastní zpracování

Respondenti podle věku

Všichni respondenti byli rozděleni do čtyř skupin podle věku. Výzkumu se zúčastnili respondenti všech věkových skupin. Ve věkové skupině 15 až 25 let se výzkumu zúčastnilo 61 respondentů, tj. 25,96 %. Ve věkové skupině 26 až 45 let se jich zúčastnilo 75, tj. 31,91 %. Nejpočetnější skupinou byla věková skupina 46 až 65 let, ve které se výzkumu zúčastnilo 87 respondentů, což je 37,02 %. Nejmenší skupinou byla skupina 66 let a starší, v níž se výzkumu zúčastnilo 12 respondentů, tedy 5,11 %.

Graf 14: Respondenti podle věku

Zdroj: vlastní výpočty, vlastní zpracování

Respondenti podle místa bydliště

Obec Čechtice se dělí na 14 částí. Jsou to Čechtice, Černíčí, Dobříkovice, Jeníkov, Krčmy, Malá Paseka, Nakvasovice, Nové Práchnány, Staré Práchnány, Otročice, Pálčice, Růžkovy Lhotice, Sudislavice a Zhoř. Do zkoumaného souboru se podařilo zahrnout alespoň jednoho respondenta s každé části obce s výjimkou osady Krčmy, kde se nepodařilo zajistit návratnost dotazníku. Nejpočetnější skupinou je zde přirozeně část Čechtice, kde žije největší část obyvatel. Zde se výzkumu zúčastnilo 185 respondentů, což je 78,72 %. Druhou nejpočetnější skupinou byla skupina respondentů s místem bydliště v části obce Jeníkov, kde se výzkumu zúčastnilo 15 respondentů, tj. 6,38 %. Absolutní a relativní četnosti u jednotlivých částí obce, jsou uvedeny v následující tabulce.

Tabulka 11: Respondenti podle místa bydliště

část obce	absolutní četnost	relativní četnost
Čechtice	185	78,72 %
Černíčí	9	3,83 %
Dobříkovice	2	0,85 %
Jeníkov	15	6,38 %
Krčmy	0	0 %
Malá Paseka	3	1,28 %
Nakvasovice	5	2,13 %
Nové Práchnány	1	0,43 %
Otročice	7	2,98 %
Pálčice	2	0,85 %
Růžkovy Lhotice	2	0,85 %
Staré Práchnány	1	0,43 %
Sudislavice	1	0,43 %
Zhoř	2	0,85 %
celkem	235	100 %

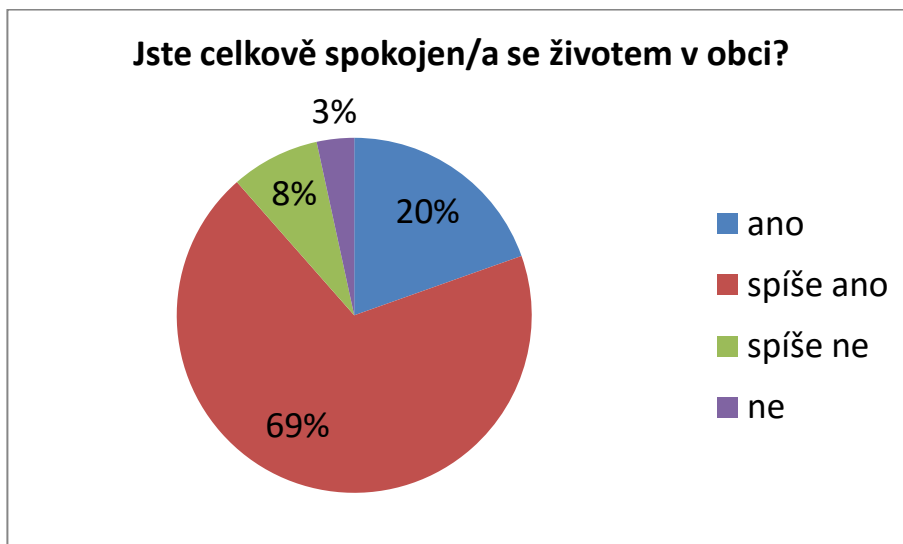
Zdroj: vlastní výpočty

6.2 Výsledky dotazníkového šetření

6.2.1 Spokojenost občanů s životem v obci

Na otázku „Jste celkově spokojen/a s životem v obci?“ většina respondentů odpověděla ano, nebo spíše ano a to téměř 90 % respondentů. Objevily se zde ale i odpovědi spíše ne a ne. Otázka byla strukturovaná jako polootevřená, při negativní odpovědi byl vyžadován důvod. Při bližším prozkoumání bylo zjištěno, že nespokojenost s životem v obci vyjádřili především občané z malých částí obce nebo mladí lidé. V menších částech obce mají občané pocit jakéhosi ostrčení nejen od centra dění, ale i od zájmu obce jakožto vykonavatele veřejné správy.

Graf 15: Celková spokojenost s životem v obci

Zdroj: vlastní výpočty, vlastní zpracování

6.2.2 Občanská vybavenost, obchody, služby

Občanskou vybavenost měli občané možnost ohodnotit známkami 1 až 5 jako ve škole. Nejčastějšími známkami byly 2 a 3, kdy dvojkou ohodnotilo 40,72 % a trojkou 43,52 % respondentů. Průměrná známka byla 2,5, což se dá považovat za relativně dobrý výsledek. Horší známky v této otázce dávali opět občané z malých částí obce.

Další otázky se zabývaly sítí obchodů v obci. Síť obchodů v obci respondenti hodnotili obdobně jako celou občanskou vybavenost a to průměrnou známkou 2,7. Dále se pak občané mohli vyjádřit, jaké obchody v obci postrádají. Nejvíce respondentům v obci chybí

obchod s masem a uzeninami. Kompletní odpovědi respondentů jsou zachyceny v následující tabulce.

Tabulka 12: Jaké obchody v obci postrádáte?

obchod	absolutní četnost	relativní četnost
maso uzeniny	75	31,91 %
pekárna	27	11,49 %
železářství	26	11,06 %
oděvy a obuv	18	7,66 %
jiné	15	6,38 %

Zdroj: vlastní výpočty

Následující otázky byly zaměřeny na hodnocení kvality nabízených služeb. Ty dopadly o poznání hůře a to s průměrnou známkou 3,4. Opět se objevuje trend malá část obce – špatné známky. Nejvíce respondentům v obci chybí bankomat a to téměř 80 %. Dále zde občanům chybí cukrárna či kavárna a to 71,49 % a dále nekuřácká restaurace a to 67,66 % respondentů.

Tabulka 13: Jaké služby v obci postrádáte?

Služba	absolutní četnost	relativní četnost
bankomat	187	79,57 %
cukrárna, kavárna	168	71,49 %
nekuřácká restaurace	159	67,66 %
ubytování	24	10,21 %
informační centrum	15	6,38 %
jiné	21	8,94 %

Zdroj: vlastní výpočty

6.2.3 Volnočasové aktivity

Další skupina otázek se zabývala možnostmi trávení volného času. Na otázku „Zúčastňujete se kulturních a sportovních akcí pořádaných v obci?“ odpovědělo 22,7 % dotázaných „ano, pravidelně“ a 74 % dotázaných odpovědělo, že občasně ano. Dotázaní

občané by nejčastěji v obci uvítali možnosti dalšího vzdělávání (34,89 %), dále pak vystoupení známých osobností (31,91 %) a masopustní průvod (29,36 %).

Tabulka 14: Možnosti dalších událostí v obci

událost	absolutní četnost	relativní četnost
možnosti dalšího vzdělávání	82	34,89 %
vystoupení známých osobností	75	31,91 %
masopustní průvod	69	29,36 %
výstavy a galerie	52	22,13 %
koncerty	48	20,43 %
diskotéky a taneční zábavy	35	14,89 %
jiné	24	10,21 %

Zdroj: vlastní výpočty

Co se týče dostupných sportovních zařízení v obci, nejvíce by občané uvítaly volně přístupné víceúčelové hřiště a to v podílu 62,98 % dotázaných. Dále jsou žádaná trasy na in-line brusle (39,15 %), tenisové kurty (35,32 %) a venkovní posilovna (31,91 %).

Tabulka 15: Jaké sportovní zařízení v obci postrádáte?

zařízení	absolutní počet	relativní počet
volně přístupné víceúčelové hřiště	148	62,98 %
trasy na in-line brusle	92	39,15 %
tenisové kurty	83	35,32 %
venkovní posilovna	75	31,91 %
netradiční sporty (minigolf, horolezecká stěna)	74	31,49 %
dětské hřiště	68	28,94 %
jiné	52	22,13 %

Zdroj: vlastní výpočty

6.2.4 Životní prostředí

Jedna skupina otázek byla věnována životnímu prostředí v obci. Kvalitu životního prostředí měli respondenti opět ohodnotit známkou 1 až 5. Zde vyšla průměrná známka 2,1, což poukazuje na dobrou kvalitu životního prostředí, ale mohla by být i lepší. Péči o zeleň v obci hodnotí respondenti průměrnou známkou 2,2, což je také dobré hodnocení. Téměř 99 % dotázaných občanů třídí odpad. Podle respondentů je největší příčinou zhoršování životního prostředí neukázněnost občanů a to v podílu 54,04 % a znečištěné ovzduší 48,94 %.

Tabulka 16: Příčiny zhoršování životního prostředí

příčina	absolutní počet	relativní počet
neukázněnost občanů	127	54,04 %
znečištěné ovzduší (spalování odpadů)	115	48,94 %
nedostatek kontejnerů na tříděný odpad	111	47,23 %
černé skládky	102	43,40 %
automobilová doprava	98	41,7 %
nepravidelná nebo nedostatečná intenzita svozu odpadů	74	31,49 %

Zdroj: vlastní výpočty

6.2.5 Občanská participace

39 dotázaných občanů, tedy 16,60 % je členem nějakého občanského sdružení. Z uvedených jsou to SDH Čechtice a TJ Sokol Čechtice. Občanských sdružení ovšem v obci funguje více, viz kapitola 5.6 Občanská sdružení.

Na otázku „Zajímáte se o dění v obci?“ odpovědělo 28 respondentů „ano“, což je 11,91 %, 172 respondentů odpovědělo „spíše ano“, tj. 73,19 %, a zbytek odpověděl „spíše ne“ tedy 14,89 %. Odpověď „ne“ nevyužil žádný z respondentů.

Veřejné zasedání zastupitelstva obce navštěvuje minimální počet občanů. Z dotázaných občanů ho navštěvují pravidelně 3 lidé (1,28 %), občasně navštěvuje zasedání 29 respondentů (12,34 %), zbytek respondentů uvedl, že zasedání zastupitelstva nenavštěvuje.

Práci zastupitelstva na škále 1 až 5 hodnotí dotázaní respondenti průměrnou známkou 2,9. Zajímavostí je, že respondenti žijící přímo v Čechtích hodnotí práci zastupitelstva

lépe než respondenti žijící v okolních osadách. Podle odpovědí mají pocit, že obec investuje finance pouze do Čechtice a na okolní osady v tomto ohledu zapomíná.

Nejvyužívanějším zdrojem informací od úřadu městyse jsou Čechtické noviny, které jsou každý měsíc zdarma dodávány do každé domácnosti obce. Častým prostředníkem šíření informací jsou pak přátelé a známí. Jednotlivé zdroje informací jsou uvedeny v následující tabulce.

Tabulka 17: Zdroje informací od úřadu městyse

zdroj informací	absolutní četnost	relativní četnost
Čechtické noviny	215	91,49 %
internet (www.mestys-cechtice.cz)	115	48,94 %
rozhlas	102	43,40 %
úřední deska a vývěsky	52	22,13 %
přátelé a známí	182	77,45 %

Zdroj: vlastní výpočty

6.2.6 Rozvoj obce

Poslední skupina otázek se týkala rozvoje obce. Nejprve respondenti mohli označkovat dosavadní rozvoj obce od 1 do 5, kde průměrná známka byla 2,5, což ukazuje, že občané vnímají dosavadní rozvoj obce spíše neutrálně. Následně měli respondenti seřadit vybrané realizované projekty v obci, podle jejich přínosu pro obec. Výsledné pořadí projektů je uvedeno v následující tabulce.

Tabulka 18: Pořadí realizovaných projektů dle přínosů podle občanů obce

pořadí	projekt
1.	Základní škola
2.	Dům s pečovatelskou službou
3.	Zdravotnické středisko
4.	Byty v mateřské škole
5.	Spolkový dům
6.	Obnova náměstí
7.	Teplovod

Zdroj: vlastní zpracování

Následující otázka byla zaměřena na budoucí rozvoj obce, konkrétně na co by se měla obec zaměřit v budoucích letech. Nejvíce respondentů by si přálo, aby se obec zaměřila na zkvalitnění a rozšíření možností trávení volného času a to v podílu 66,68 %. Dále si občané myslí, že by obec měla zlepšit informovanost občanů.

Tabulka 19: Zaměření obce v budoucích letech

zaměření	absolutní počet	relativní počet
zkvalitnění a rozšíření možností trávení volného času	152	66,68 %
informovanost občanů	106	45,11 %
upravenost a čistotu obce	87	37,02 %
zlepšení nakládání s odpady	85	36,17 %
technická infrastruktura	84	35,74 %
zkvalitnění občanské vybavenosti	81	34,47 %
zvýšení zaměstnanosti	48	20,43 %
jiné	29	12,34 %

Zdroj: vlastní zpracování

Poslední tři otázky dotazníku byly otevřené a jednalo se o přednosti a slabiny obce a dále o další názory, návrhy a připomínky občanů. Tyto otázky měly podíl responsí necelých 30 % z vyplněných dotazníků. Za přednosti obce občané považují zpravidla dobré dopravní spojení, autobusové spojení, blízkost dálnice. Dále jsou předností dobré pracovní příležitosti. Objevují se také názory na relativně dobrou občanskou vybavenost, kapacitu školky a další. V otázce na slabiny obce vyjadřovali respondenti nespokojenost s prací zastupitelstva a starosty. Lidem zde chybí kavárna nebo nekuřácká restaurace. Další vícečetnou odpovědí byl chybějící plynovod. V prostoru pro názory a připomínky několik respondentů z malých částí obce podotklo, že obec soustřeďuje svou pozornost pouze na Čechtice a okolní části obce přehlíží.

6.3 Zhodnocení dotazníkového šetření

Dotazníkového šetření se zúčastnilo 235 respondentů z vybraného souboru 1197 obyvatel, což je 19,63 %. Respondenti byli zastoupeni ve všech věkových skupinách a s místem bydliště ze všech částí obce s výjimkou části Krčmy. Mezi respondenty bylo více žen, ale to nemělo žádný vliv na výsledky výzkumu. Rozdíly v odpovědích byly shledány v rozdílných věkových skupinách a především ve skupinách podle bydliště. Mladší respondenti jsou méně spokojeni s kvalitou života v obci, s občanskou vybaveností, s možnostmi volnočasových aktivit. Respondenti s bydlištěm mimo Čechtice, tj. v malých okolních částech obce, jsou méně spokojeni s prací úřadu a zastupitelstva.

Většina obyvatel obce je s životem v obci spokojena. Méně spokojeni jsou mladší lidé a lidé s bydlištěm mimo Čechtice. Dá se říct, že obyvatelé jsou spokojeni s občanskou vybaveností obce, kterou ohodnotili průměrnou známkou 2,5. Nabídka obchodů je v obci hodnocena známkou 2,7. Nejčastěji by respondenti v obci uvítali prodejnu masa a uzenin, která zde již v minulosti fungovala. Občané jsou naopak nespokojeni s nabídkou služeb, kterou ohodnotili známkou 3,4. Téměř 80 % respondentům v obci chybí bankomat. Tento problém má většina menších obcí, kde je hlavní příčinou nezájem bank o umístění bankomatu. Dále pak občanům chybí kavárna či cukrárna nebo alespoň nekuřácká restaurace. Tento problém by mohl vyřešit přicházející protikuřácký zákon.

Životní prostředí je hodnoceno velmi dobře průměrnou známkou 2,1, vzhledem k tomu, že se obec nachází ve venkovském prostoru. Péče o zeleň je hodnocena obdobně a to známkou 2,2. Téměř všichni dotázaní (99 %) třídí odpad. Za příčinu zhoršování životního prostředí považují respondenti především neukázněnost občanů a dále znečištění ovzduší spalováním odpadů. V obci se tedy najdou i jedinci, kteří odpad netřídí, ale spaluje ho.

Téměř 97 % dotázaných respondentů navštěvuje alespoň občas kulturní a sportovní akce konané v obci. Občané by v obci uvítali možnosti dalšího vzdělávání, jako kurzy a podobně. Dále by si v obci přáli vystoupení známých osobností. Značná část dotázaných by také v obci uvítala v současnosti populární masopustní průvod. Podle zdrojů z obce se tato tradiční akce již připravuje a obnovená premiéra by měla proběhnout v příštím roce. Ze sportovních zařízení by respondenti nejčastěji uvítali volně přístupné víceúčelové hřiště, trasy na in-line brusle, tenisové kurty a venkovní posilovnu. Trasa na in-line brusle

je v obci pravděpodobně neproveditelná, jelikož zde chybí rovinná oblast, například v povodí řeky, která zde není.

Více než 80 % respondentů se zajímá o dění v obci. Je to dobrým znamením, že není obec občanům lhostejná. Nicméně minimálně respondentů navštěvuje veřejná zasedání zastupitelstva obce. Práci zastupitelstva občané hodnotí průměrnou známkou 2,9, což není úplně dobré. Horší známky zde dávali občané z okolních částí obce. Mimo jiné vyjadřovali názor, že práce zastupitelstva je zaměřena pouze na Čechtice. Informace od úřadu obce získávají občané nejčastěji z Čechtických novin a to v podílu 91,49 %. Čechtické noviny jsou tedy úspěšným informačním kanálem. 16,6 % dotázaných je pak členem nějakého občanského sdružení, což dokazuje, že občanská sdružení v obci skutečně fungují.

Dosavadní rozvoj obce dotázaní respondenti hodnotí dobře a to průměrnou známkou 2,5. Jsou si vědomi toho, že obec se v posledních letech dost rozvíjela a v obci proběhly významné projekty. Za nejvýznamnější projekt považují stavbu budovy základní školy, dále pak domu s pečovatelskou službou a zdravotnického střediska. Respondenti si myslí, že v budoucích letech by se měla obec zaměřit na zkvalitnění a rozšíření možností volnočasových aktivit a zvýšení informovanosti občanů.

Za přednosti obce považují respondenti nejčastěji geografickou polohu, dobrou dopravní dostupnost, blízkost dálnice, dobré autobusové spojení, vysokou zaměstnanost, občanskou vybavenost a relativně velká kapacita mateřské školy. Za slabiny naopak někteří považují práci zastupitelstva. Objevují se názory, že zastupitelstvo soustřeďuje pozornost a finanční prostředky pouze na Čechtice a okolní části obce přehlíží. Dále respondenti považují za slabinu absenci zavedení plynu v obci.

7 Rozvojový projekt

Na základě provedených analýz a dotazníkového šetření byl navržen rozvojový projekt obce. Záměrem obce je vybudování víceúčelového sportovního areálu. Ačkoliv analýza hospodaření obce prokázala, že je na tom obec finančně dobře a je schopná tento projekt financovat sama, doporučuje se využít z některých dotačních programů.

7.1 Základní identifikace projektu

7.1.1 Název projektu

Sportovní areál městyse Čechtice

7.1.2 Místo realizace projektu

- Česká republika
- Střední Čechy
- Středočeský kraj
- okres Benešov
- obec Čechtice
- pozemek 146/20

7.1.3 Stručný popis projektu

Záměrem projektu je vybudování víceúčelového sportovního areálu v blízkosti fotbalového hřiště. V areálu se bude nacházet oplocené a osvětlené víceúčelové hřiště o rozměrech 18x36 m s umělým povrchem (umělá tráva). Hřiště bude využitelné pro fotbal, tenis, nohejbal, volejbal. Vedle víceúčelového hřiště vznikne venkovní posilovna. Celý areál bude využitelný celoročně. V areálu se nyní dokončuje výstavba spolkového domu, v němž se nachází vířivka a sauna.

V souvislosti s projektem obec zřídí příspěvkovou organizaci s názvem „Sportovní areál městyse Čechtice“. Její náplní bude správa a provoz tohoto areálu. Smyslem bude rozvoj a přístupnost sportovišť pro volnočasové aktivity obyvatel Čechtice i spádových oblastí. Úkolem bude především práce s mládeží, dále pak pořádání sportovních událostí, turnajů, amatérských lig a podobně.

7.2 Popis projektu

7.2.1 Zdůvodnění projektu

Analýza obce a následné dotazníkové šetření vyhodnocené na začátku roku 2016 přineslo zjištění, že občané jsou mimo jiné nespokojeni se stávajícími možnostmi trávení volného času, konkrétně chybí většině občanů zázemí pro sportovní činnost, která je v obci na nízké úrovni. V současnosti se v areálu nachází připravený povrch pro tenisový kurt, který se zde začal budovat, ale nedokončil se z důvodu nedostatku finančních prostředků. Pozemek je ve vlastnictví TJ Sokol Čechtice. Městys plánuje pozemek odkoupit. V nedávné době již odkoupil část pozemku z důvodu výstavby Spolkového domu.

V Čechtích v současné době probíhá málo sportovních událostí a výběr sportů je zde minimální. To by měla změnit právě nově založená příspěvková organizace. Ve spolupráci s místními občanskými sdruženími, především s TJ Sokol Čechtice, bude organizovat různé turnaje a sportovní lekce. To povede ke zkvalitňování volnočasových aktivit, zvýší atraktivitu obce a povede ke zvýšení kvality života v obci. Dále bude projekt působit jako prevence v oblasti sociálně patologických jevů.

7.2.2 Popis stavby

Víceúčelové hřiště

Víceúčelové hřiště o rozměrech 18x36 m zahrnuje:

- Umělý povrch – umělá tráva (s namalovanými čarami pro jednotlivé sporty)
- Oplocení
- Osvětlení
- 2 branky na malou kopanou
- Sloupky na síť
- Síť na tenis, volejbal, nohejbal
- Lavičky 10 ks
- Odpadkové koše 2x

Venkovní posilovna zahrnuje:

- 6 venkovních posilovacích strojů

7.2.3 Popis příspěvkové organizace

V dubnu roku 2017 plánuje obec zřídit příspěvkovou organizaci s názvem Sportovní areál městyse Čechtice. Ta bude mít za úkol správu a údržbu zařízení. Dále bude organizovat sportovní události ve spolupráci s místními občanskými sdruženími a základní a mateřskou školou. Příspěvková organizace bude zaměstnávat na částečný úvazek správce areálu a dva koordinátory sportovních událostí. Ti budou zajišťovat program v areálu a komunikaci s občanskými sdruženími a veřejností. Bude zde snaha o co největší zapojení místních lidí do organizace sportovních událostí.

Návrhy konaných událostí:

- amatérská liga v malém fotbale
- amatérská nohejbalová liga
- amatérská tenisová liga
- turnaj ve volejbale
- turnaj v tenise
- sport pro děti

7.2.4 Cíle projektu

Obecné cíle

- Zvýšení kvality života v obci
- Zvýšení atraktivity obce
- Prevence v oblasti sociálně patologických jevů
- Výchova mládeže

Specifické cíle

- Zkvalitnění možností volnočasových aktivit
- Zlepšení práce s mládeží v oblasti volnočasových aktivit a sportu
- Zvýšení počtu sportovních událostí v obci

Operační cíle

- Výstavba víceúčelového hřiště
- Výstavba venkovní posilovny
- Založení příspěvkové organizace Sportovní areál městyse Čechtice

7.2.5 Indikátory dosažení cílů

V roce 2019 proběhne první hodnocení dosažení cílů projektu. V následující tabulce jsou uvedeny indikátory a jejich cílové stavy požadované k 31. 12. 2018.

Tabulka 20: Indikátory dosažení cílů

Indikátor	Způsob měření	Cílový stav (31. 12. 2018)
Víceúčelové hřiště	Počet	1
Venkovní posilovna	Počet	1
Příspěvková organizace	Počet	1
Zvýšení počtu sportovních událostí v obci	Počet	200
Počet dětí a mládeže pravidelně navštěvující sportovní události organizované příspěvkovou organizací	Počet	50
Celkový počet návštěvníků	Počet	5 000
Zkvalitnění možností volnočasových aktivit	Dotazník	nadprůměrný
Zvýšení kvality života v obci	Dotazník	průměrný
Snížení kriminality	Statistika PČR	10 %

Zdroj: vlastní zpracování

7.2.6 Charakteristika cílové skupiny

Projekt je zaměřen na obyvatele obce, na obyvatele spádových obcí a samozřejmě návštěvníky obce. Skupina je tvořena všemi věkovými kategoriemi obyvatelstva. Ať už to jsou děti, mládež, dospělí, tak i senioři. Areál budou využívat také místní občanská sdružení.

Občané budou mít možnost využívat tohoto areálu celoročně, díky povrchu umělé trávy, který bude v obdobích sněhu udržován. Osvětlení bude využíváno také především v zimním období.

7.2.7 Přínosy projektu

Hlavním přínosem projektu je zkvalitnění volnočasových aktivit v obci. Dále zkvalitnění kvality života v obci a zvýšení atraktivity obce. Projekt přispívá k prevenci v oblasti sociálně patologických jevů a napomáhá při výchově dětí a mládeže zapojením do sportovních aktivit.

Příspěvková organizace svými organizovanými sportovními lekcemi, turnaji a jinými událostmi přispěje k celkovému sportovnímu dění v regionu. To bude mít dobrý vliv i na mezilidské vztahy v obci.

7.2.8 Časový harmonogram

- Vypracování projektu: duben 2016
- Podání žádosti o dotace: červen 2016
- Schválení projektové žádosti: prosinec 2016
- Odkup pozemku leden 2017
- Výběrové řízení na dodavatelskou firmu: únor 2017
- Přijetí dotací: březen 2017
- Zahájení stavebních prací: duben 2017
- Založení příspěvkové organizace duben 2017
- Výběrové řízení na zaměstnance květen 2017
- Spuštění provozu: červenec 2017
- Ex-post hodnocení leden 2019

7.3 Udržitelnost a inovativnost

7.3.1 Popis aktivit pokračujících po skončení projektu

O vybudovaný sportovní areál se bude starat nově vytvořená příspěvková organizace Sportovní areál městyse Čechtice. Bude zajišťovat nejen údržbu, ale bude zde pořádat různé sportovní události, amatérské ligy a turnaje. Údržba bude nejnáročnější v zimních měsících, kdy bude probíhat nucené odklizení sněhu.

7.3.2 Inovativnost projektu

Inovativnost projektu je především to, že projekt nekončí vybudováním moderního víceúčelového areálu. Hlavní myšlenkou projektu je právě činnost po vybudování hřiště a to činnost příspěvkové organizace Sportovní areál městyse Čechtice. Bude v obci vytvářet prostředí pro zkvalitnění volnočasových aktivit. Plánuje se zde organizovat amatérské ligy v různých sportech, například malá kopaná, nohejbal, tenis. Občané obce tyto možnosti vítají, mnozí z nich za takovými aktivitami dojíždí do jiných obcí.

7.3.3 Rizika projektu

Mezi rizika projektu patří nepřidělení dotace. Ačkoliv je obce schopná projekt financovat z vlastních zdrojů, doporučuje se využít některého z dotačních programů. V případě nepřidělení dotace slábnou šance schválení projektu zastupitelstvem obce.

Dalším rizikem projektu je neodkoupení pozemku od TJ Sokol Čechtice. V tomto případě by se projekt nemohl realizovat.

Riziky jsou poté poničení areálu vandaly či přírodními vlivy. V neposlední řadě je rizikem nevyužívání areálu místními spolky a veřejností.

7.3.4 Finanční analýza projektu

Náklady na vybudování areálu

V únoru roku 2017 proběhne výběrové řízení na dodavatelskou firmu víceúčelového hřiště a venkovní posilovny. Od toho se bude odvíjet cena stavby. V tomto projektu je pracováno s odhadovanými cenami. Předpokládá se, že pozemek obec odkoupí za symbolickou 1 Kč, jako tomu bylo v projektu Spolkového domu.

Tabulka 21: Náklady na výstavbu areálu

Předmět	cena v Kč
Pozemek	1
víceúčelové hřiště s umělou trávou a standardním vybavením (sítě, branky...)	1 500 000
posilovací stroje (6 ks)	100 000
Oplocení	100 000
osvětlení	70 000
lavičky (10 ks)	25 000
odpadkové koše (2 ks)	3 000
sportovní náčiní	10 000
Celkem	1 808 001 Kč

Zdroj: vlastní zpracování

Za analýzy finančního hospodaření obce vyplynulo, že obec je schopna takovou investici uhradit z vlastních zdrojů. Nicméně je vhodné vyčkat na vhodný dotační program, ze kterého by bylo možné čerpat alespoň část uznatelných nákladů na realizaci projektu. V letošním roce bylo možné předkládat žádosti o podporu v rámci programu na podporu sportu pro rok 2016 vedenou Ministerstvem školství, mládeže a tělovýchovy, která je zaměřena na výstavbu sportovišť. Dále je možné využít podpory z fondů Středočeského kraje nebo v současnosti probíhají výzvy programu Oranžová hřiště od Nadace ČEZ.

Náklady na provoz

V následující tabulce jsou uvedeny roční provozní náklady areálu. Jsou zde mzdy, náklady na osvětlení a zimní údržbu. Počítá se 3 zaměstnanci, z toho 1 správce na částečný úvazek s hrubou měsíční mzdou 4 000 Kč a 2 koordinátoři na částečný úvazek s hrubou měsíční mzdou 3 000 Kč.

Tabulka 22: Roční náklady na provoz

Předmět	Cena v Kč
mzdy	120 000
Energie	30 000
technická sůl	5 000
Celkem	155 000 Kč

Zdroj: vlastní zpracování

Příjmy z provozu

Vstup na hřiště bude zdarma. Poplatek bude zaveden pouze za osvětlení. Tento poplatek by měl pokrýt náklady na energie. Další příjmy mohou vzniknout půjčováním sportovního náčiní (rakety, míče). Dále pak budou zpoplatněny startovné v amatérských ligách a turnajích. Odhadované příjmy ze startovného:

- Liga v malém fotbale - 25 000 Kč (při účasti 10 týmů)
- Liga v nohejbalu – 9 000 Kč (při účasti 6 týmů)
- Turnaj v tenise – 4 000 Kč
- Turnaj v nohejbalu – 6 000 Kč
- Turnaj ve volejbalu – 6 000 Kč

Tabulka 23: Roční příjmy

Předmět	cena v Kč
poplatek za osvětlení	30 000
půjčovna náčiní	2 000
Startovné	50 000
Celkem	82 000 Kč

Zdroj: vlastní zpracování

Dále je možné žádat o dotace ze Středočeského fondu sportu, volného času a primární prevence či z dotačních programů Ministerstva školství, tělovýchovy a sportu.

Cash flow

V následující tabulce jsou zobrazeny finanční toky plynoucí z provozu projektu za období jednoho roku. Ty by měly být v průběhu provozu konstantní.

Tabulka 24: Roční provozní cash flow

rok	Příjmy v Kč	Výdaje v Kč	Cash flow v Kč
2018	82 000	155 000	-73 000

Zdroj: vlastní zpracování

Rozdíl mezi příjmy a výdaji, čili 73 000 Kč za rok, bude obec hradit z vlastních zdrojů, popřípadě se bude snažit získávat dotace ze Středočeského fondu sportu, volného času a primární prevence či z dotačních programů Ministerstva školství, tělovýchovy a sportu.

7.3.5 Logický rámec projektu

LOGICKÝ RÁMEC – Projekt: Sportovní areál městyse Čechtice		
• Předkladatel: Městy Čechtice	Celkové náklady 1 808 000,- Kč	Celkové přijatelné náklady 1 808.000,- Kč

Hlavní cíl	Objektivně ověřitelné indikátory	Zdroje k ověření
• Zvýšení kvality života v obci• Zvýšení atraktivity obce• Prevence v oblasti sociálně patologických jevů	• Alespoň průměrná kvalita života v obci• Růst atraktivity obce• Snížení kriminality	• Dotazník• Statistiky PČR

Účel/cíl projektu	Objektivně ověřitelné indikátory	Zdroje k ověření	• Předpoklady /rizika (vnější)
• Zkvalitnění možností volnočasových aktivit • Zlepšení práce s mládeží v oblasti volnočasových aktivit a sportu • Zvýšení počtu sportovních událostí v obci	• Nadprůměrné možnosti volnočasových aktivit • 50 dětí pravidelně navštěvující sportovní události • 200 konaných sportovních událostí do konce roku 2018 • 5000 návštěvníků	• Dotazník • Evidence příspěvkové organizace	• Zájem občanů o nabízené služby • Zajištění kvalitních událostí • Zajištění udržitelnosti projektu

Výstupy projektu	Objektivně ověřitelné indikátory	Zdroje k ověření	• Předpoklady/rizika (vnější)
• Výstavba víceúčelového hřiště • Výstavba venkovní posilovny • Založení příspěvkové organizace Sportovní areál městyse Čechtice • Vytvořené 3 pracovní místa na částečný úvazek	• Víceúčelové hřiště • Venkovní posilovna • Příspěvková organizace • 1 pozice správce • 2 pozice koordinátora	• Dokumentace projektu • Statistiky ÚP • Evidence majetku obce • Zřizovací listina příspěvkové organizace	• Realizace projektu v požadované kvalitě a v požadovaném čase • Zajištění udržitelnosti projektu • Zájem občanů o nabízené služby • Volné pracovní síly
Aktivity projektu	Prostředky/vstupy		• Předpoklady/rizika (vnější)
• Odkup pozemku • Výběrové řízení na dodavatelskou firmu • Vybudování areálu • Založení příspěvkové organizace • Výběrové řízení na zaměstnance • Spuštění provozu	• Projektová dokumentace • Finanční zdroje • Odborné poradenství • Městys Čechtice	• 01/2017 • 02/2017 • 04/2017 • 04/2017 • 05/2017 • 07/2017	• Výběr kvalitních dodavatelů • Zajištění finančních zdrojů • Výběr vhodné technologie
			• Předběžné podmínky
			➤ Zahájení dotačního programu ➤ Projekt obstojí v konkurenci ostatních a bude vybrán k financování ➤ Schválení záměru zastupitelstvem obce

8 Závěr

Rozvoj obce je neustálý proces, který vede ke zlepšení kvality života obce. Důležitou roli při rozvoji obce tvoří participace občanů. Je nutno si uvědomit že rozvoj je hlavně o lidech. Obec může být pouze taková, jací v ní žijí občané a především jak se zapojují do chodu a rozvoje obce. Hlavními aktéry rozvoje obce jsou tedy občané obce ať už prostřednictvím zastupitelstva, občanských sdružení či individuálně.

Hlavním cílem této diplomové práce bylo analyzovat a zhodnotit dosavadní sociální a ekonomický rozvoj obce Čechtice. Dále měla práce interpretovat názory občanů na dosavadní rozvoj a na jeho budoucí směřování. Pro tento účel bylo provedeno výzkumné šetření kvantitativní metodou, dotazníkovým šetřením. Na základě výsledků výzkumu byl navržen rozvojový projekt obce.

Obec Čechtice se nachází ve Středočeském kraji téměř na hranici s krajem Vysočina. Je vzdálena 15 km od města Vlašim a 27 km od města Pelhřimov. Obec se dále dělí na 14 částí.

K 1. 1. 2015 měla obec 1379 obyvatel. V posledních 15 letech se počet obyvatel drží na vyrovnané úrovni. Mírné změny jsou zapříčiněny především migračními přírůstky. V obci žije mírně více žen než mužů. Věková skupina je nejvíce zastoupena 15 – 64 let. Bylo prokázáno mírné stárnutí populace v obci. Obec by tedy měla více přilákat mladší generace do obce. Stejně jako v celé republice i v Čechách se zvyšuje vzdělanost obyvatel. Přibývá a předpokládá se, že stále bude přibývat vysokoškolsky vzdělaných obyvatel. Obec by se měla zaměřit na udržení vysokoškolsky vzdělaných obyvatel v obci, což by mělo pozitivní vliv na rozvoj obce.

V Čechách je nízká míra nezaměstnanosti (3 %) v porovnání s celorepublikovou (4,5%), krajskou (5,41 %) i okresní (3,8 %) mírou nezaměstnanosti. V obci je několik významných zaměstnavatelů. Nejvýznamnější je Zemědělské družstvo Čechtice (95 zaměstnanců), dále pak Fremis a.s. (30 zaměstnanců). Další výhodou je blízkost města Vlašim, kde je vysoká nabídka práce (např. Sellier & Bellot – 1400 zaměstnanců) a dobrá dopravní dostupnost do dalších měst (Pelhřimov, Benešov, Praha).

Občanská vybavenost se v obci za posledních 20 let výrazně zlepšila, což oceňují i občané v dotazníku. V roce 1996 zde byla postavena nová budova základní školy. Proběhla rekonstrukce budovy mateřské školy, přičemž byla provedena střešní nástavba, kde vznikly nové obecní byty. Bylo postaveno zdravotnické středisko, kde nyní působí 4 lékaři, je zde

lékárna a v podkroví jsou rovněž obecní byty. V lednu 2005 byl otevřen dům s pečovatelskou službou, kde je 23 bytů pro seniory. Dále byla v Čechtích postavena nová čerpací stanice. Zámek v Čechtích byl kompletně zrekonstruován a vznikl v něm hotel. V roce 2013 byl realizován projekt teplovodu. Za tento projekt získala obec oranžovou stuhu v soutěži Vesnice roku za spolupráci obce se zemědělským subjektem. Obchody a služby jsou v obci omezené, vzhledem ke své velikosti. Nejvíce by občané v obci uvítali bankomat, prodejnu masa a uzenin, kavárnu, cukrárnu, či nekuřáckou restauraci.

Analýza hospodaření obce prokázala, že obec je na tom po finanční stránce dobře. Dlouhodobě hospodáří s přebytkovým rozpočtem. Od roku 2000 do roku 2014 byl přebytek rozpočtu 3 965 000 Kč. Obec je schopna samofinancovat běžné výdaje. Příjmy do rozpočtu obce meziročně rostou a to především díky čerpání dotací. V závislosti s růstem příjmů rostou meziročně i výdaje.

Dotazníkové šetření přineslo následující zjištění. Většina dotázaných obyvatel je celkově s životem v obci spokojena. Občané s bydlištěm mimo Čechtice jsou méně spokojeni s prací zastupitelstva a úřadu. Mají pocit, že obec směřuje finanční prostředky pouze na Čechtice a okolní části obce přehlíží. Dosavadní rozvoj obce hodnotí dobře. Obec by se podle respondentů měla v příštích letech nejvíce zaměřit na zkvalitnění a rozšíření možností volnočasových aktivit. Dotázaní občané by v obci uvítali volně přístupné víceúčelové hřiště, tenisové kurty či venkovní posilovnu. Za přednosti obce považují respondenti nejčastěji geografickou polohu, dobrou dopravní dostupnost, blízkost dálnice, dobré autobusové spojení, vysokou zaměstnanost, občanskou vybavenost. Za slabiny naopak někteří považují práci zastupitelstva, dále pak nepřítomnost plynovodu v obci.

Na základě dotazníkového šetření byl navržen rozvojový projekt. Záměrem projektu je vybudování sportovního areálu, jehož součástí bude víceúčelové hřiště s umělým povrchem a venkovní posilovna. V souvislosti s projektem bude obcí zřízena příspěvková organizace s názvem Sportovní areál městyse Čechtice, jejíž úkolem bude správa zařízení a vytváření volnočasových aktivit pro občany obce Čechtice i občany obcí spádové oblasti. Budou zde pořádány různé sportovní události jako například kroužky pro děti, amatérské ligy, turnaje a další. Projekt povede ke zkvalitnění možností volnočasových aktivit v obci, ke zkvalitnění života v obci. Dále bude sloužit jako podpora výchovy dětí a mládeže a jako prevence v oblasti sociálně patologických jevů.

9 Seznam použitých zdrojů

Odborná literatura

BALÍK, S. 2009. *Komunální politika - Obce, aktéři a cíle místní politiky*. 1. vydání. Praha : Granada Publishing, 2009. ISBN 978-80-247-2908-4.

BŘEŇ, J. 2007. *Postavení zastupitelstva obce, malý průvodce pro nové zastupitele měst a obcí. Obec & Finance*, roč. 12, č. 1, s. 42 – 43

ČMEJREK, J. A KOPŘIVA, R. 2007. *Základy veřejné správy*. Praha : Česká zemědělská univerzita v Praze, Provozně ekonomická fakulta, 2007. ISBN 978-80-213-1626-3.

FIALOVÁ, D. 1993. *O Čechticích*. Praha : Unicornis, 1993. ISBN 80-901587-0-6.

HORZINKOVÁ, E. A NOVOTNÝ, V. 2010. *Základy organizace veřejné správy v ČR*. 2. upravené vydání. Plzeň : Aleš Čeněk, 2010. ISBN 978-80-7380-263-9.

HUDEČKOVÁ, H., LOŠŤÁK, M. A ŠEVČÍKOVÁ, A. 2010. *Regionalistika, regionální rozvoj a rozvoj venkova*. Praha : Česká zemědělská univerzita v Praze, Provozně ekonomická fakulta, 2010. ISBN 978-80-213-1413-9.

KOLEKTIV, AUTORŮ. 2008. *Úvod do regionálních věd a veřejné správy*. 2. rozšířené vydání. Plzeň : Aleš Čeněk, 2008. ISBN 978-80-7380-086-4.

KOUDELKA, Z. 2003. *Průvodce územní samosprávou*. Praha: Linde, 2003. ISBN 80-7201-403-X

KOUDELKA, Z. 2007. *Samospráva*. Praha : Linde Praha a.s., 2007. ISBN 978-80-7201-665-52007.

KOUDELKA, Z., ONDRUŠ, R. A PRŮCHA, O. 2004. *Zákon o obcích - komentář*. Praha : Linde Praha a.s., 2004. ISBN 80-7201-444-7.

MACHÁČEK, J., TOTH, P. A WOKOUN, R. 2011. *Regionální a municipální ekonomie*. Praha: Vysoká škola ekonomická v Praze, Nakladatelství Oeconomia, 2011. ISBN 978-80-245-1836-7

MAREK, D. A KANTOR, T. 2009. *Příprava a řízení projektů strukturálních fondů Evropské unie*. 2. aktualizované a doplněné vydání. Brno : Barrister&Principal, 2009. ISBN 978-80-87029-56-5.

MATES, P. A WOKOUN, R. 2001. *Malá encyklopedie regionalistiky a veřejné správy.* Praha : Prospektrum, 2001. ISBN 80-71575-100-6.

MATES, P. 2008. *Úvod do regionálních věd a veřejné správy.* 5. rozšířené vydání. Plzeň : Aleš Čeněk, 2008. ISBN 978-80-7380-086.

NUNVÁŘOVÁ, S. 2006. *Veřejná politika a územní správa a samospráva.* Distanční studijní opora. Brno : Masarykova univerzita, 2006. ISBN 80-210-3958-2.

PAVEL, J. A CÍSAŘOVÁ, E. 2008. *Průvodce komunálními rozpočty.* Praha : Transparency International - Česká republika, 2008. ISBN 978-80-87123-06-5.

PEKOVÁ, J. A SEDLÁČKOVÁ, O. 2005. *Veřejná správa a finance veřejného sektoru: teorie a praxe.* 2. přepracované a rozšířené vydání. Praha : ASPI, 2005. ISBN 80-735-7052-1.

PEKOVÁ, J., PILNÝ, J. A JETMAR, M. 2008. *Veřejná správa a finance veřejného sektoru.* 3. aktualizované a rozšířené vydání. Praha : ASPI a.s., 2008. ISBN 978-80-7357-351-5.

PROVAZNÍKOVÁ, R. A SEDLÁČKOVÁ, O. 2009. *Financování měst, obcí a regionů: teorie a praxe.* 2. aktualizované a rozšířené vydání. Praha : Granada Publishing a.s., 2009. ISBN 978-80-7357-351-5.

PRŮCHA, P. 2004. *Správní právo, obecná část.* Brno : Doplněk, 2004. ISBN 80-7239-157-7.

REKTOŘÍK, J., OBROVSKÝ, J. A BRTOUN, A. 2002. *Jak řídit kraj, město a obec: rukověť územní samosprávy.* Brno : Masarykova univerzita, 2002. ISBN 80-210-2955-5.

TOMANCOVÁ, J., OBROVSKÝ, J. A BRTOUN, A. 2009. *Veřejná správa a finance.* Boskovice : Albert, 2009. ISBN 978-80-7326-162-7.

TUREK, D. 2014. *Sociální a ekonomický rozvoj obce Čechtice.* Praha. Bakalářská práce. Česká zemědělská univerzita v Praze, Provozně ekonomická fakulta, 2014.

ŽEHROVÁ, J. A PFEIFEROVÁ, D. 2009. *Finance municipalit.* Praha : Česká zemědělská univerzita v Praze, Provozně ekonomická fakulta, 2009. ISBN 978-80-213-2024-6.

Internetové zdroje

BINEK, J. a kolektiv. Rozvojové možnosti obcí [pdf]. 1.vyd. Praha: Ministerstvo pro místní rozvoj ČR, 2010. [Citace: 12. Prosince 2015]. Dostupné z: http://www.mmr.cz/getmedia/5a2e3c9c-0a0e-4737-a66e-a67424bc24c6/Brozura-Rozvojove-moznosti-obci-MMR_Brozura.pdf

ČESKÝ STATISTICKÝ ÚŘAD [Online] [Citace: 12. Ledna 2016] Dostupné z <https://www.czso.cz/>

EVROPSKÉ STRUKTURÁLNÍ A INVESTIČNÍ FONDY [Online] [Citace: 10. Červenec 2015] Dostupné z <http://www.strukturalni-fondy.cz/cs/Fondy-EU/Informace-o-fondech-EU/Regiony-regionalni-politiky-EU>

FINANČNÍ SPRÁVA [Online] [Citace: 19. Září 2015] Dostupné z http://www.financnisprava.cz/assets/cs/prilohy/d-kraje-a-obce/Schema_rozpoctoveho_urceni_dani_2013-2015.pdf

HASIČI ČECHTICE [On-line] [Citace 20. Prosince 2015]. Dostupné z <http://www.hasicicechtice.cz>

HAVLENA, O. A GILDAINOVÁ, E. Matouš Havlena. *Matouš Havlena.* [Online] 1. Březen 2010. [Citace: 25. Říjen 2015] Dostupné z <http://www.havlena.net/ekonomie/rozpocetove-urceni-dani-z-pohledu-obci/>.

KAŠPAROVÁ, L. Rozvoj vesnice [pdf]. 1.vyd. Brno: Ústav územního rozvoje, 2005. [Citace: 12. Prosince 2015]. Dostupné z: <http://www.uur.cz/images/publikace/metodickeprirucky/plnezneni/vesnice-7-rozvoj/Vesnice-7-rozvoj.pdf>

MĚSTYS ČECHTICE [On-line] [Citace 20. Prosince 2015]. Dostupné z <http://www.mestyscechtice.cz>

MIKRREGION ŽELIVKA [Online] [Citace: 10. Ledna 2016] Dostupné z <http://www.zelivka.cz/>

MINISTERSTVO PRÁCE A SOCIÁLNÍCH VĚCÍ [On-line] [citace 6. Leden 2016]. Dostupné z <http://portal.mpsv.cz/sz>

ROZPOČET OBCE [Online] [Citace: 5. Listopadu 2015] Dostupné z <http://www.rozpocetobce.cz/jak-cist-rozpocet-obce>

Legislativa

čl. 99 Ústavy č. 1/1993 Sb.

zákon č. 128/2000 Sb., o obcích

zákon č. 129/2000 Sb., o krajích

zákon č. 314/2002 Sb., o stanovení obcí s pověřeným obecním úřadem a stanovení obcí s rozšířenou působností

zákon č. 347/1997 Sb., o vytvoření vyšších územních samosprávných celků

zákon č. 565/1990 Sb., o místních poplatcích

zákon č. 634/2004 Sb., o správních poplatcích

Ostatní zdroje

Úřad městyse Čechtice

Základní škola Čechtice

10 Seznam tabulek, grafů, obrázků a příloh

Seznam tabulek

Tabulka 1: Počet členů zastupitelstva na počet obyvatel.....	20
Tabulka 2: Lokalizace obce dle statistických jednotek	38
Tabulka 3: Samofinancování běžných výdajů obce	43
Tabulka 4: Příjmy obce v letech 2012, 2013, 2014 (v tis. Kč)	43
Tabulka 5: Meziroční růst příjmů	44
Tabulka 6: Meziroční růst vlastních příjmů.....	45
Tabulka 7: Finanční nezávislost obce	45
Tabulka 8: Výdaje obce v letech 2012, 2013, 2014 (v tis. Kč)	45
Tabulka 9: Meziroční růst běžných výdajů.....	46
Tabulka 10: Meziroční růst investičních výdajů.....	47
Tabulka 11: Respondenti podle místa bydliště	64
Tabulka 12: Jaké obchody v obci postrádáte?	66
Tabulka 13: Jaké služby v obci postrádáte?.....	66
Tabulka 14: Možnosti dalších událostí v obci	67
Tabulka 15: Jaké sportovní zařízení v obci postrádáte?	67
Tabulka 16: Příčiny zhoršování životního prostředí.....	68
Tabulka 17: Zdroje informací od úřadu městyse	69
Tabulka 18: Pořadí realizovaných projektů dle přínosů podle občanů obce	69
Tabulka 19: Zaměření obce v budoucích letech	70
Tabulka 20: Indikátory dosažení cílů.....	76
Tabulka 21: Náklady na výstavbu areálu.....	79
Tabulka 22: Roční náklady na provoz	80
Tabulka 23: Roční příjmy	80
Tabulka 24: Roční provozní cash flow	81

Seznam grafů

Graf 1: Příjmy do obecních rozpočtů v roce 2008.....	26
Graf 2: Saldo rozpočtu v letech 2000 - 2014.....	42
Graf 3: Rozdělení příjmů v letech 2012 - 2014	44
Graf 4: Rozdělení výdajů v letech 2012 - 2014.....	46
Graf 5: Vývoj počtu obyvatel v letech 1970 - 2014	48
Graf 6: Migrační a přirozený přírůstek obyvatel v letech 1971 - 2014	49
Graf 7: Věková struktura obyvatel v letech 2007 a 2014	49
Graf 8: Vývoj počtu obyvatel podle věkových skupin	50
Graf 9: Průměrný věk obyvatel v letech 2007 - 2014.....	50
Graf 10: Počet obyvatel podle nejvyššího dosaženého vzdělání v letech 2001 a 2011	51
Graf 11: Vyjíždějící do zaměstnání v roce 2011	53
Graf 12: Žáci a studenti vyjíždějící do škol v roce 2011	55
Graf 13: Respondenti podle pohlaví	63
Graf 14: Respondenti podle věku	63
Graf 15: Celková spokojenost s životem v obci	65

Seznam obrázků

Obrázek 1: Kraje a regiony soudržnosti ČR	15
Obrázek 2: Příjmy veřejných rozpočtů	25
Obrázek 3: Rozdělení příjmů rozpočtu obce	25
Obrázek 4: Rozpočtové určení daní 2013-2015	27
Obrázek 5: Rozdělení výdajů rozpočtu obce	30
Obrázek 6: Vztah strategického a územního plánování.....	34
Obrázek 7: Vlajka a znak obce Čechtice	39

Seznam příloh

Příloha 1: Dotazník	91
Příloha 2: Renesanční radnice.....	97
Příloha 3: Zámek v Čechticích.....	97
Příloha 4: Základní škola	98
Příloha 5: Dům s pečovatelskou službou.....	98
Příloha 6: Vizualizace spolkového domu	99
Příloha 7: Mapa realizace projektu	100

11 Přílohy

Příloha č. 1 – Dotazník

Vážení spoluobčané,

jmenuji se David Turek, jsem studentem České zemědělské univerzity v Praze, Provozně ekonomické fakulty oboru Veřejné správy a regionálního rozvoje. V rámci diplomové práce jsem vypracoval dotazník, který se týká sociálního a ekonomického rozvoje obce Čechtice. Výsledky dotazníku budou základním kamenem pro navržení rozvojového projektu pro zkvalitnění života v obci. Ačkoliv je dotazník vypracován pro účely mé diplomové práce, může být využit úřadem obce pro jeho další plánování.

Děkuji za Vámi strávený čas při vyplňování dotazníku.

David Turek

Pokud není uvedeno jinak, zakroužkujte vždy jen jednu možnost.

1. Pohlaví

- žena
- muž

2. Věk

- 15 – 25 let
- 26 – 45 let
- 46 – 65 let
- 65 let a více

3. V jaké části obce žijete? (Čechtice, Jeníkov, Nakvasovice...)

4. Jste celkově spokojen/a s životem v obci? (jestliže ne, uveďte proč)

- ano
- spíše ano
- spíše ne
- ne, _____

5. Jak hodnotíte občanskou vybavenost obce?

nejlepší 1 2 3 4 5 *nejhorší*

6. Jak hodnotíte síť obchodů v obci?

nejlepší 1 2 3 4 5 *nejhorší*

7. Jaké obchody Vám v obci chybí? (max. 3 možnosti)

- železářství
- maso uzeniny
- pekárna
- oděvy a obuv
- nic mi nechybí
- jiné, *uved'te* _____

8. Jak hodnotíte kvalitu služeb v obci?

nejlepší 1 2 3 4 5 *nejhorší*

9. Jaké služby v obci postrádáte? (max. 3 možnosti)

- cukrárna, kavárna
- nekuřácká restaurace
- bankomat
- ubytování
- informační centrum
- nic mi nechybí
- jiné, *uved'te* _____

10. Zúčastňujete se kulturních a sportovních akcí pořádaných v obci? (jestliže ne, uveďte proč)

- ano, pravidelně
- ano, občas
- ne, _____

11. Jaké kulturní akce v obci postrádáte? (max. 3 možnosti)

- diskotéka, taneční zábava
- výstavy, galerie
- koncerty
- vystoupení známých osobností
- masopustní průvod
- možnosti dalšího vzdělávání (kurzy...)
- jiné, *uved'te* _____

12. Jaké sportovní zařízení Vám v obci chybí? (max. 3 možnosti)

- dětské hřiště
- volně přístupné víceúčelové hřiště
- tenisové kurty
- netradiční sporty (minigolf, horolezecká stěna,...)
- venkovní posilovna
- trasy na in-line brusle
- jiné, *uved'te* _____

13. Jak hodnotíte životní prostředí v obci?

nejlepší 1 2 3 4 5 *nejhorší*

14. Jak hodnotíte péči o zeleň v obci?

nejlepší 1 2 3 4 5 *nejhorší*

15. Třídíte odpad?

- ano
- ne

16. Co podle Vás nejvíce zhoršuje životní prostředí v obci? (max. 3 možnosti)

- černé skládky
- neukázněnost občanů
- znečištění ovzduší (spalování odpadů,...)
- automobilová doprava
- nedostatečná nebo nepravidelná intenzita svozu odpadů
- nedostatek kontejnerů na tříděný odpad
- jiné, *uved'te* _____

17. Jste členem některého občanského sdružení? (jestliže ano, uveďte kterého)

- ne
- ano, _____

18. Zajímáte se o dění v obci?

- ano
- spíše ano
- spíše ne
- ne

19. Navštěvujete veřejné zasedání zastupitelstva obce?

- ano, pravidelně
- ano, občas
- ne

20. Jak hodnotíte práci stávajícího zastupitelstva?

nejlepší 1 2 3 4 5 *nejhorší*

21. Jakou cestou získáváte informace od úřadu obce? (max. 3 možnosti)

- z Čechtických novin
- z úřední desky a vývěsek
- z internetu (www.mestys-cechtice.cz)
- z místního rozhlasu
- od přátel a známých
- jiné, *uved'te* _____

22. Jak hodnotíte dosavadní rozvoj obce?

nejlepší 1 2 3 4 5 *nejhorší*

23. Seřad'te vybrané úspěšně realizované rozvojové projekty podle Vašeho názoru od nejvýznamnějšího po méně významné.

- ____ Základní škola
- ____ Teplovod
- ____ Dům s pečovatelskou službou
- ____ Spolkový dům
- ____ Byty v budově mateřské školy
- ____ Zdravotnické středisko
- ____ Obnova náměstí

24. Na co by se měl rozvoj obce v příštích letech zaměřit? (max. 3 možnosti)

- zkvalitnění a rozšíření možností trávení volného času
- zkvalitnění občanské vybavenosti
- technická infrastruktura
- zvýšení zaměstnanosti
- informovanost veřejnosti
- zlepšení životního prostředí a péči o krajinu
- zlepšení nakládání s odpady
- upravenost a čistota obce
- jiné, *uveďte* _____

25. Co považujete za přednost obce (silnou stránku)?

26. Co považujete za slabinu obce (slabou stránku)?

27. Jiné názory, připomínky a náměty...

Ještě jednou děkuji za Vámi strávený čas při vyplňování dotazníku.

David Turek

Příloha č. 2 – Renesanční radnice

Zdroj: Městys Čechtice

Příloha č. 3 – Zámek v Čechtích

Zdroj: Městys Čechtice

Příloha č. 4 – Základní škola

Zdroj: Základní škola Čechtice

Příloha č. 5 – Dům s pečovatelskou službou

Zdroj: Městys Čechtice

Příloha č. 6 – Vizualizace spolkového domu

Zdroj: Městys Čechtice

Příloha č. 7 – Mapa realizace projektu

Zdroj: Mapy.cz, vlastní úprava